

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอบ้านแหลม
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาขีดความสามารถของชุมชนในอำเภอบ้านแหลม ให้มีส่วนร่วมคิดร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน รู้จักแยกปัญหา รู้จักการวิเคราะห์ปัญหา รู้จักการจัดทำแผนชุมชน รู้จักการจัดทำโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและชัดเจนยิ่งขึ้น ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และมีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ได้รับความร่วมมือจากผู้แทนชุมชนอำเภอบ้านแหลม ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล คณะองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยมีทีมงาน หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่รับผิดชอบอำเภอบ้านแหลมเป็นที่ปรึกษา

จึงขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม
สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขต

๒

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๓

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๓

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

๕

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๕

๓ สภาพภูมิอากาศ

๙

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

๙

๓.๒ ฤดูกาล

๙

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

๙

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๑๐

๔ เส้นทางคมนาคม

๑๑

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

๑๑

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑๒

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑๒

๕.๒ พื้นที่ชลประทาน

๑๒

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๑๓

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑๓

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

๑๖

๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

๑๘

๖.๔ การศึกษา

๑๙

๖.๕ สาธารณสุข

๑๙

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑๙

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๒๒

๗.๑ ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาค

๒๒

เกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมืองที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย

๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

๒๔

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

๒๕

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๘
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๒๘
๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่	๒๘
๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๗
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๖๒
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๖๒
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๖๒
๓.๓ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๖๒
บรรณานุกรม	๖๖
ภาคผนวก (โครงการ)	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒
ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครองอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๘
ตารางที่ ๕ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔	๙
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปี ๒๕๖๕	๑๐
ตารางที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๒
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปี ๒๕๖๕	๑๔
ตารางที่ ๙ แสดงรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงสินเชื่อกและภาวะหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม	๑๕
ตารางที่ ๑๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรี	๑๖
ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากรในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๘
ตารางที่ ๑๓ แสดงตารางการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๙
ตารางที่ ๑๔ แสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๔
ตารางที่ ๑๕ แสดงรายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกผลิตภัณฑ์ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๕
ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๕
ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๖
ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๖
ตารางที่ ๒๐ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๘
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๙
ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๙
ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๐
ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๑
ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๑
ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๒
ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๓
ตารางที่ ๒๘ แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๕
ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๖
ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๗

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๗
ตารางที่ ๓๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๘
ตารางที่ ๓๓ แสดงแหล่งน้ำที่สำคัญในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๙
ตารางที่ ๓๔ แสดงขอบเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๐
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๑
ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๒
ตารางที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปี/ปรังอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๓
ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปีอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๔
ตารางที่ ๓๙ แสดงราคาข้าวเปลือกจังหวัดเพชรบุรี	๔๔
ตารางที่ ๔๐ แสดงจุดรับซื้อข้าวเปลือกจังหวัดเพชรบุรี	๔๕
ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตการเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๖
ตารางที่ ๔๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๗
ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๘
ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๙
ตารางที่ ๔๕ แสดงปฏิทินการผลิตมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๐
ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๐
ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๑
ตารางที่ ๔๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับทำนาเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๒
ตารางที่ ๔๙ แสดงพื้นที่การผลิตเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๓
ตารางที่ ๕๐ แสดงปฏิทินการผลิตเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๔
ตารางที่ ๕๑ แสดงต้นทุนการผลิตเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๔
ตารางที่ ๕๒ แสดงแหล่งรับซื้อเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๕
ตารางที่ ๕๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๖
ตารางที่ ๕๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๗
ตารางที่ ๕๕ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix ข้าว	๕๘
ตารางที่ ๕๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix มะพร้าว	๕๙
ตารางที่ ๕๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix เกษตรกรรุ่นใหม่ และการแปรรูป ผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๖๐
ตารางที่ ๕๘ แสดงตารางสรุปโครงการและงบประมาณการพัฒนาเกษตรระดับ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๖๓

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ที่ตั้งอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑
ภาพที่ ๒ การแบ่งเขตการปกครองอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔
ภาพที่ ๔ แผนที่ความลาดชันอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕
ภาพที่ ๕ กลุ่มชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๘
ภาพที่ ๖ กราฟแสดงกลุ่มชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๘
ภาพที่ ๗ กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๐
ภาพที่ ๘ กราฟแสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๑
ภาพที่ ๙ แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๑
ภาพที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ชลประทานอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๑๓
ภาพที่ ๑๑ กราฟแสดงสินเชื้อและภาวะหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม	๑๖
ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม	๑๙
ภาพที่ ๑๓ แสดงแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๓
ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๓
ภาพที่ ๑๕ กราฟแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๔
ภาพที่ ๑๖ กราฟแสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๘
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๒๙
ภาพที่ ๑๘ กราฟแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๐
ภาพที่ ๑๙ กราฟแสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๐
ภาพที่ ๒๐ แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๕
ภาพที่ ๒๑ กราฟแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๓๘
ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงระดับความเหมาะสมพื้นที่ในการปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๐
ภาพที่ ๒๓ กราฟแสดงระดับความเหมาะสมพื้นที่ในการปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๑
ภาพที่ ๒๔ กราฟแสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่จริง) อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๒
ภาพที่ ๒๕ กราฟแสดงปริมาณการปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๓
ภาพที่ ๒๖ แสดงวิธีการตลาดและแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว	๔๔
ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงความเหมาะสมพื้นที่ในการปลูกมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๗
ภาพที่ ๒๘ กราฟแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๘
ภาพที่ ๒๙ กราฟแสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๙
ภาพที่ ๓๐ การแสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่จริง) อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๔๙

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๑ แสดงวิธีการตลาดมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๑
ภาพที่ ๓๒ กราฟแสดงเขตความเหมาะสม (ศักยภาพพื้นที่) สำหรับการผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๒
ภาพที่ ๓๓ กราฟแสดงปริมาณการผลิตเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๓
ภาพที่ ๓๔ แสดงเส้นทางวิถีตลาดเกลือสมุทรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๕๕

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง, ๒๕๖๕
กรมชลประทาน, ๒๕๖๕
_____, ๒๕๖๕
กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๔
_____, ๒๕๖๕
กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔
กรมอุตุวิทยา, ๒๕๖๕
กระทรวงคมนาคม, ๒๕๖๕
สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม, ๒๕๖๕
สำนักงานพัฒนาชุมชน, ๒๕๖๕
- งานฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและการเตือนภัย ลุ่มน้ำภาคใต้
แหล่งน้ำและระบบชลประทาน
<http://AGri-map-online.moac.go.th/login>
http://farmer.doae.go.th/farmer/report_all
ชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
สำนักอุตุนิยมวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
ข้อมูลเส้นทางคมนาคม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)อำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี
ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

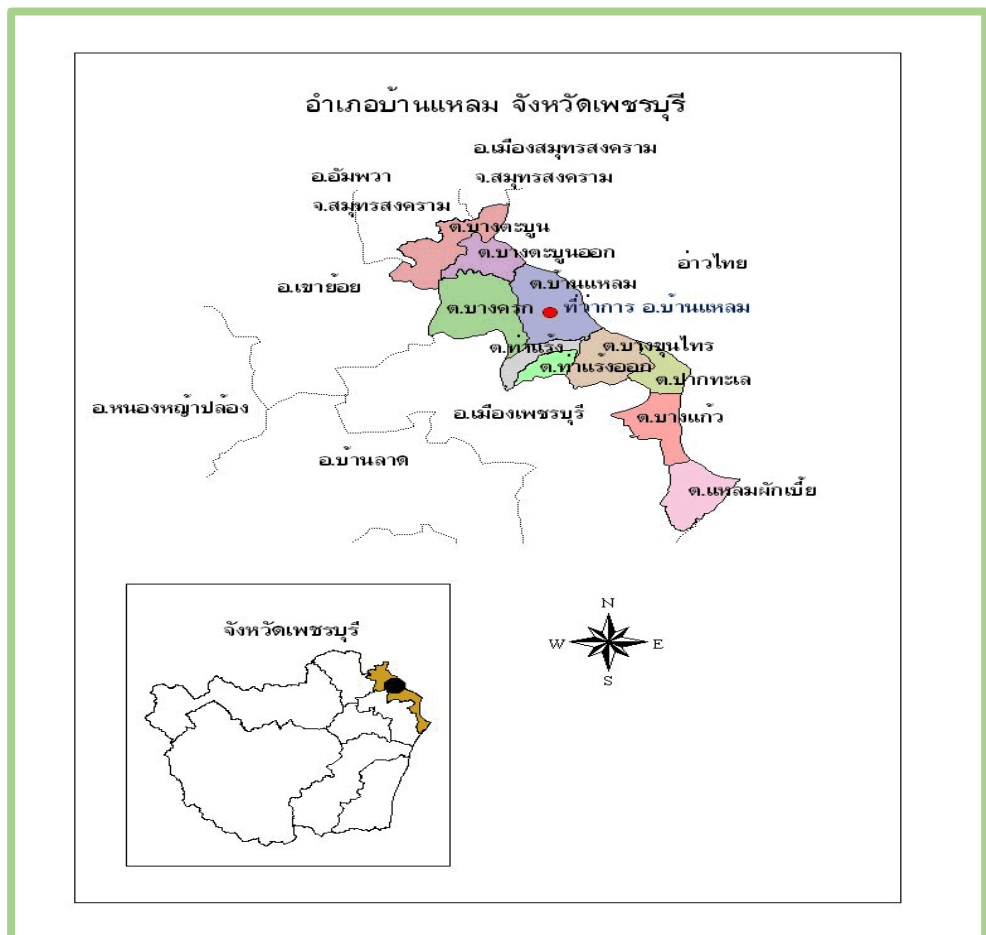
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอบ้านแหลม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดเพชรบุรี อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเพชรบุรี ประมาณ ๑๒ กิโลเมตรมีขนาดพื้นที่ ประมาณ ๑๘๙.๘๘๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๑๘,๖๗๘.๑๓ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอบ้านแหลม มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอมือง และอำเภอมัว จังหวัดสมุทรสงคราม
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	จดทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอมือง และอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ ๑ ที่ตั้งอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

(ที่มา : ข้อมูลเส้นทางถนนกระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอบ้านแหลม แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ ตำบล ๗๓ หมู่บ้านและแบ่งการบริหารราชการท้องถิ่นเป็น เทศบาล ๒ แห่งคือ

๑. เทศบาลตำบลบ้านแหลมและเทศบาลตำบลบางตะบูน
๒. องค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่งคืออบต.บางตะบูน, บ้านแหลม, บางขุนไทร, บางแก้ว, แหลมผักเบี้ย, ท่าแร่, ท่าแร่ออก, บางครก, และปากทะเล

ตารางที่ ๑ การแสดงการแบ่งเขตการปกครองของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน(หมู่)
๑	บ้านแหลม	๑๐
๒	บางขุนไทร	๑๑
๓	ปากทะเล	๔
๔	บางแก้ว	๘
๕	บางครก	๑๒
๖	บางตะบูน	๘
๗	บางตะบูนออก	๕
๘	ท่าแร่	๗
๙	ท่าแร่ออก	๔
๑๐	แหลมผักเบี้ย	๔

ที่มา : กรมการปกครองฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒ การแบ่งเขตการปกครองอำเภอบ้านแหลม
(ที่มา : ข้อมูลเส้นทางถนนกระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
บ้านแหลม		๑	๑	๑๐	๔,๒๔๗
บางขุนไทร		๑	-	๑๑	๑,๗๓๕
ปากทะเล		๑	-	๔	๖๖๘
บางแก้ว		๑	-	๘	๑,๒๗๖
บางครก		๑	-	๑๒	๒,๐๒๐
บางตะบูน		๑	๑	๘	๑,๐๘๙
บางตะบูนออก		-	-	๕	๔๖๐
ท่าแร้ง		๑	-	๗	๑,๒๓๒
ท่าแร้งออก		๑	-	๔	๖๗๓
แหลมผักเบี้ย		๑	-	๔	๑,๐๑๐
รวม		๙	๒	๗๓	๑๑๘,๖๘๙

ที่มา : กรมการปกครองฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ ลักษณะพื้นที่ ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้อำเภอบ้านแหลมมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม และที่ราบชายฝั่งทะเล บริเวณพื้นที่ที่อยู่ใกล้ทะเลราษฎรจะมีอาชีพทำนาเกลือ และเลี้ยงกุ้ง ปลา หอย มีการปลูกไม้โกงกาง และพันธุ์ไม้น้ำเค็มอื่น ๆ ส่วนบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม ราษฎรจะใช้ทำนา ทำไร่ และทำสวนบ้างเล็กน้อย มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน ๒ สาย คือ

- แม่น้ำเพชรบุรี ไหลผ่านอำเภอบ้านแหลมที่ตำบลท่าแร้ง ตำบลบางครก และตำบลบ้านแหลมออกสู่ทะเลที่อ่าวบ้านแหลม
- แม่น้ำบางตะบูน แยกจากแม่น้ำเพชรบุรีที่วัดปากคลอง ตำบลบางครก ไหลผ่านตำบลบางครก บางตะบูน และบางตะบูนออก ออกสู่ทะเลที่อ่าวบางตะบูน
- คลองชลประทานได้แก่ คลองเพชรบุรี บางแก้ว, บางจาน - บางขุนไทร, ท่าแร้ง - บ้านแหลมเพชรบุรี
- บางครก และคลองพะเนิน

ทางด้านทิศตะวันออกมีอ่าวอยู่ ๖ อ่าวคือ

๑. อ่าวบางตะบูนรับน้ำจากแม่น้ำบางตะบูน
๒. อ่าวบ้านแหลมรับน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี
๓. อ่าวบางขุนไทรรับน้ำจากคลองบางขุนไทร
๔. อ่าวปากทะเลรับน้ำจากคลองปากทะเล
๕. อ่าวบางแก้วรับน้ำจากคลองบางแก้ว
๖. อ่าวแหลมผักเบี้ยรับน้ำจากคลองพะเนิน

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบ้านแหลม
(ที่มา :กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕ <http://AGri-map-online.moac.go.th/login>)

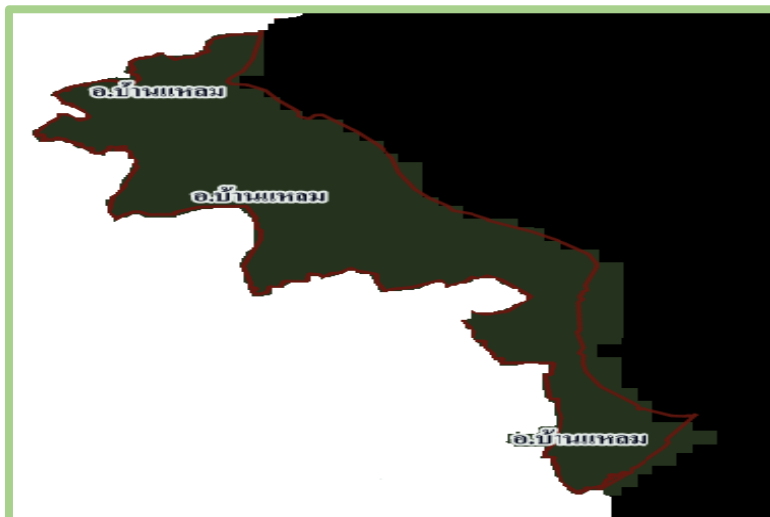
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบ้านแหลม

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
บางตะบูน	๘,๐๑๑	๔,๗๐๕	๕๘.๗
บ้านแหลม	๑๓,๗๑๓	๒,๐๕๒	๑๕.๐
บางครก	๒๑,๖๓๒	๑,๘๐๗	๘.๔
แหลมผักเบี้ย	๑๓,๑๒๑	๑,๗๔๗	๑๓.๓
บางตะบูนออก	๘,๐๑๑	๑,๖๑๙	๒๐.๒
ปากทะเล	๕,๕๔๕	๕๖๑	๑๐.๑
บางขุนไทร	๑๕,๑๘๘	๑๗๘	๑.๒
บางแก้ว	๑๑,๔๐๖	๕๓	๐.๕
รวม	๙๖,๖๒๗	๑๒,๗๒๒	๑๒๗.๓

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕ <http://AGri-map-online.moac.go.th/login>

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มและที่ราบชายฝั่งทะเล พื้นดินมีลักษณะเป็นดินเลนและป่าชายเลน พื้นที่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดทะเลอ่าวไทย

ภาพที่ ๔ แผนที่ความลาดชัน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา :กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕ <http://ssmap.doae.go.th/ssmap/>.)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๑)กลุ่มชุดดินที่ ๓

ชุดดิน :ชุดดินกุลาร่องไห้ (Ki) ชุดดินหนองแก (NK) ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Tsr) และชุดดินอุดร (Ud)

ลักษณะเด่น :ลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำนํ้า มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา :ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนแหล่งน้ำจืด ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ไม่มีแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาใช้ปลูก ปล่อยให้มึ้นน้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดิน โถกกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือโถกกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ โถกกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐-๓๕ วัน จำนวน ๕-๘ ต้น/จับ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนักและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปลูก ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยับยั้งคลุกเคล้ากับดินและใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นมาอยู่ที่ผิวดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บ

ผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๒

ชุดดิน: ชุดดินท่าจีน (Tc)

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลและไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา: ดินเลนเค็มที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน มีความสามารถในการทรงตัวของต้นพืชต่ำมาก ทำให้พืชล้มง่าย และมีน้ำทะเลท่วมเป็นประจำทุกวัน

แนวทางการจัดการ: ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรทุกประเภท บางพื้นที่ใช้ทำนาเกลือและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ บริเวณพื้นที่ดินเสื่อมโทรม ควรปลูกป่าชายเลน และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรมีบ่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ทางน้ำธรรมชาติ สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน ควรสงวนไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัย แนวกันชนของลมและคลื่น แหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำและเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่อยู่ในป่าชายเลน

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๐

ชุดดิน: ชุดดินกุลาร้องไห้ (Ki) ชุดดินหนองแก (Nk) ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Tsr) และชุดดินอุดร (Ud)

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำนํ้า มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา: ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำและขาดแคลนแหล่งน้ำจืด ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ไม่มีแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ: ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาใช้ปลูก ปล่อยให้มีความชื้นและล้างเกลือออกไปจากดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐-๓๕ วัน จำนวน ๕-๘ ต้น/จับ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนักและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปลูก ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยับยั้งคลุกเคล้ากับดินและใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นมาอยู่ที่ผิวดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๒๓

ชุดดิน: ชุดดินบางละมุง (Blm) ชุดดินทรายขาว (Sak) และชุดดินวังเปรี๊ยะ (Wp)

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา :เนื้อดินเป็นดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่ดินอาจมีน้ำท่วมขังและน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง หรือหวานพืชปุ๋ยสด หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๕ กิโลกรัม/หลุม

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

ชุดดิน :ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) ชุดดินดอนเจดีย์ (Dc) ชุดดินไทรงาม (Sg) และชุดดินท่าม่วง (Tm)

ลักษณะเด่น :กลุ่มดินร่วนหยาบสีมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา :เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่นาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ :ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

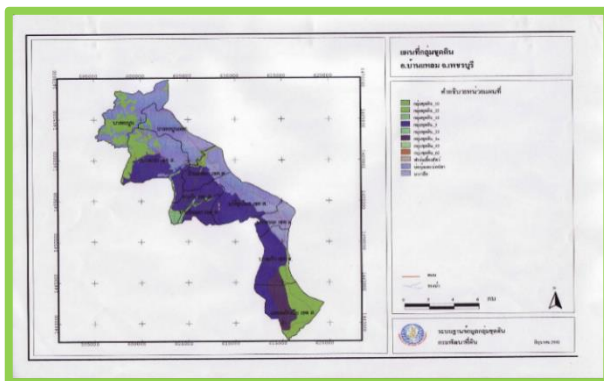
ชุดดิน :ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินดงตะเคียน (Dt) ชุดดินหัวหิน (Hh) ชุดดินหลังสวน (Lan) ชุดดินไม้ขาว (Mik) ชุดดินพัทธา (Py) ชุดดินระยอง (Ry) และชุดดินสัตหีบ (Sh)

ลักษณะเด่น :กลุ่มดินทรายสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือสันทรายชายทะเล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

แนวทางการจัดการ :ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี

๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

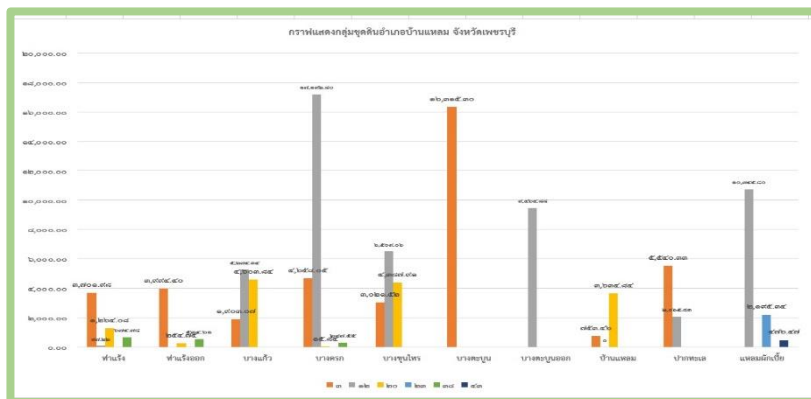

ภาพที่ ๕ ชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)										ผลรวมทั้งหมด
	ท่าแร่	ท่าแร่ออก	บางแก้ว	บางครก	บางขุนไทร	บางตะบูน	บางตะบูนออก	บ้านแหลม	ปากทะเล	แหลมผักเบี้ย	
๓	๓,๗๐๑.๙๘	๓,๙๙๔.๔๐	๑,๙๐๓.๐๗	๔,๖๕๘.๐๕	๓,๐๒๑.๕๒	๑๖,๓๑๕.๓๐		๗๕๓.๔๖	๕,๕๔๐.๓๓		๓๙,๘๘๘.๑๑
๑๒	๘๗.๒๒		๕,๒๗๔.๓๔	๑๗,๑๙๒.๘๐	๖,๕๐๙.๐๖		๙,๔๖๔.๘๘	๑๕,๗๖.๑๐	๒,๐๖๕.๘๓	๑๐,๗๔๕.๘๐	๕๑,๓๓๙.๙๓
๒๐	๑,๒๖๔.๐๘	๒๕๔.๗๕	๔,๖๐๓.๘๔	๑๕.๘๔	๔,๓๘๗.๙๑			๓,๖๓๔.๘๔			๑๔,๑๖๑.๒๖
๒๓										๒,๑๙๕.๓๔	๒,๑๙๕.๓๔
๓๘	๖๗๔.๗๘	๕๓๔.๖๑		๒๙๗.๕๕							๑,๕๐๖.๙๔
๔๓										๔๗๖.๔๗	๔๗๖.๔๗

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๖ แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอบ้านแหลม มีลักษณะภูมิอากาศแบบลมมรสุม ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดต่อกับทะเลอ่าวไทย ทำให้มีสภาพอากาศอบอุ่น สบาย ไม่ร้อนจัด ไม่หนาวจัด มีความชื้นเล็กน้อยโดยแบ่งเป็น ๓ ฤดู เช่นเดียวกับสภาพอากาศทั่วไปของประเทศไทย

๓.๒ ฤดูกาล

จากการที่อำเภอบ้านแหลมตั้งอยู่ติดกับทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทยแล้วสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาลดังนี้ **ฤดูร้อน** เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดู ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของลมมรสุม หลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อย่างไรก็ตามอำเภอบ้านแหลมอยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก **ฤดูฝน** เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ ในช่วงเดือนตุลาคม ต่อจากนั้นในเดือนพฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อำเภอบ้านแหลมจะยังคงมีฝนต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคมฝนจึงเริ่มลดลงอย่างชัดเจน และ **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม

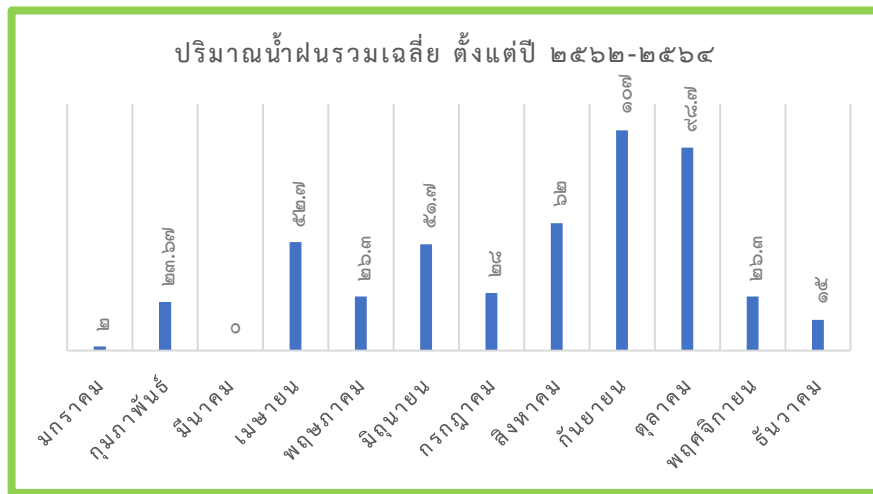
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

จากสถิติปริมาณน้ำฝนที่วัดโดยระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและการเตือนภัย ลุ่มน้ำภาคใต้ ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปีมีค่าประมาณ ๔๙๓.๔ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณฝนตกสูงสุดในเดือนกันยายน มีค่าเฉลี่ย ๑๐๗.๐ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๕ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนรายเดือน (หน่วย:มิลลิเมตร)
๑	มกราคม	๒.๐
๒	กุมภาพันธ์	๒๓.๖๗
๓	มีนาคม	๐.๐
๔	เมษายน	๕๒.๗
๕	พฤษภาคม	๒๖.๓
๖	มิถุนายน	๕๑.๗
๗	กรกฎาคม	๒๘.๐
๘	สิงหาคม	๖๒.๐
๙	กันยายน	๑๐๗.๐
๑๐	ตุลาคม	๙๘.๗
๑๑	พฤศจิกายน	๒๖.๓
๑๒	ธันวาคม	๑๕.๐
รวมทั้งปี		๔๙๓.๓๗
เฉลี่ย (มม./ปี)		๔๑.๑๑

ที่มา : ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและการเตือนภัย ลุ่มน้ำภาคใต้, กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๗ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔
(ที่มา : ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและการเตือนภัย ลุ่มน้ำภาคใต้, กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

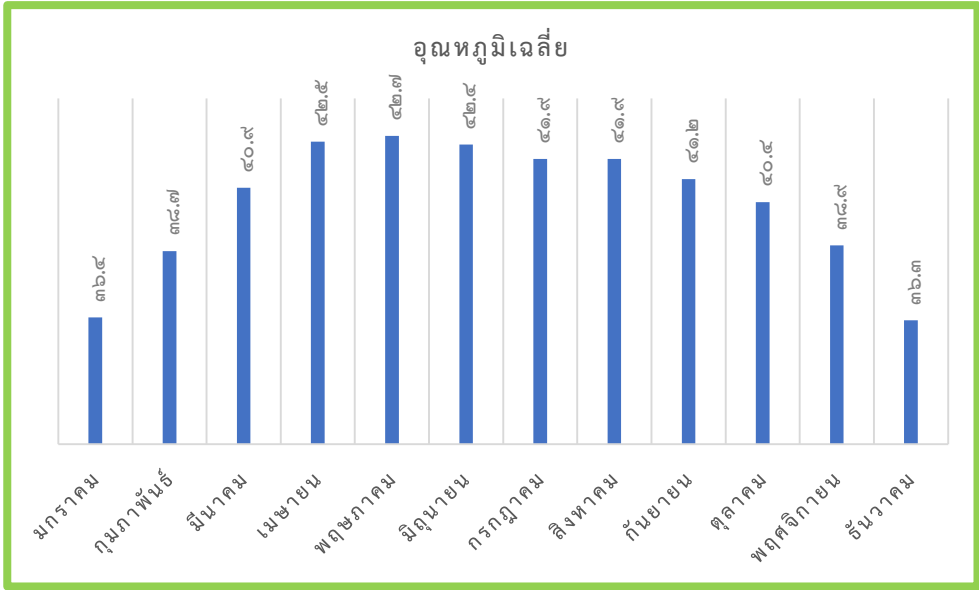
สภาพภูมิอากาศทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะทำให้เกิดฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และสภาพอากาศแห้งและเย็น ช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์นอกจากลมมรสุมที่พัดผ่านประจำแล้ว ยังมีลมพายุจร เมื่อพัดผ่านจะทำให้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ๒๗.๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายนวัดได้ ๓๓.๕ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคมวัดได้ ๒๑.๖ องศาเซลเซียส ช่วงพิสัยของค่าเฉลี่ยรายเดือน ๒๕.๖-๒๙.๖ องศาเซลเซียส - ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยตลอดปีจะอยู่ระหว่าง ๗๔.๙ เปอร์เซ็นต์ค่าความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดวัดได้ ๙๑.๐ เปอร์เซ็นต์และค่าความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดวัดได้ ๕๖.๐ เปอร์เซ็นต์ช่วงพิสัยของค่าเฉลี่ยรายเดือน ๖๙.๐-๘๐.๕ เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอบ้านแหลม ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๑.๒	๓๐.๔	๓๖.๔
กุมภาพันธ์	๒๓.๑	๓๑.๑	๓๘.๗
มีนาคม	๒๔.๘	๓๒.๑	๔๐.๙
เมษายน	๒๕.๘	๓๓.๓	๔๒.๕
พฤษภาคม	๒๖.๐	๓๓.๔	๔๒.๗
มิถุนายน	๒๕.๙	๓๒.๙	๔๒.๔
กรกฎาคม	๒๕.๖	๓๒.๖	๔๑.๙
สิงหาคม	๒๕.๖	๓๒.๖	๔๑.๙
กันยายน	๒๕.๑	๓๒.๒	๔๑.๒
ตุลาคม	๒๔.๖	๓๑.๕	๔๐.๔
พฤศจิกายน	๒๓.๓	๓๑.๑	๓๘.๙
ธันวาคม	๒๑.๐	๓๐.๕	๓๖.๓

ที่มา : สำนักอุตุนิยมวิทยาจังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๘ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔
(ที่มา : สำนักอุตุนิยมวิทยาจังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

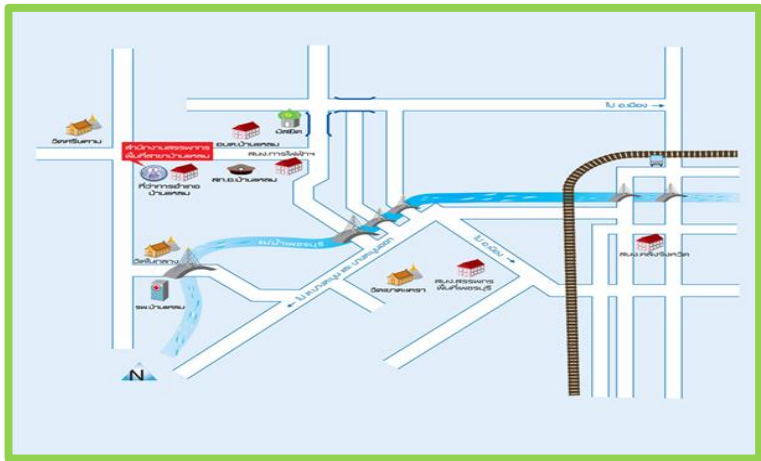
๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง อำเภอบ้านแหลมเป็นอำเภอที่มีการคมนาคมค่อนข้างสะดวก มีทางหลวงแผ่นดิน ๓ สาย เป็นทางเชื่อมระหว่างอำเภอกับตัวจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง

สายที่ ๑ อยู่ทางทิศตะวันออกของแม่น้ำเพชรบุรี เป็นทางลาดยางตลอดสาย เริ่มต้นจากตัวจังหวัด ถึงอำเภอบ้านแหลม ยาว ๑๒.๘ กิโลเมตร

สายที่ ๒ อยู่ทางทิศตะวันตก เริ่มต้นจากทางแยกสถานีรถไฟเพชรบุรี ถึงวัดปากอ่าวรวมระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เป็นทางลาดยางตลอดสาย

สายที่ ๓ แยกจากถนนธนบุรี - ปากท่อ (บริเวณ ก.ม. ที่ ๗๒ หน้าบึง ปตท.) เข้าถนนสายคลองโคน - ยี่สาร - บางตะบูน ข้ามสะพานแม่น้ำบางตะบูน สู่อำเภอบ้านแหลม ระยะทางยาว ๒๕ กิโลเมตร

ภาพที่ ๙ แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอบ้านแหลม
(ที่มา : ข้อมูลเส้นทางถนนกระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

อำเภอบ้านแหลมแหล่งน้ำส่วนใหญ่เป็นคลองชลประทาน

ตารางที่ ๗ แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม

ลำดับ	ตำบล	ชื่อแหล่งน้ำ	ความเหมาะสม	แหล่งน้ำธรรมชาติ	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
๑	บ้านแหลม	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๒	บางขุนไทร	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๓	ปากทะเล	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๔	บางแก้ว	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๕	บางครก	แม่น้ำเพชร	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๖	บางตะบูน	-	-	-	-
๗	บางตะบูนออก	-	-	-	-
๘	ท่าแร่	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๙	ท่าแร่ออก	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๑๐	แหลมผักเบี้ย	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-

ที่มา: กรมชลประทาน : แหล่งน้ำและระบบชลประทาน,พ.ศ. ๒๕๖๕

๕.๒ พื้นที่ชลประทาน

แม่น้ำเพชรบุรี ต้นน้ำจากเทือกเขาสูงชันทางด้านตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรี ไหลผ่านอำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมือง ลงสู่อ่าวไทย ที่อำเภอบ้านแหลม มีความยาว ๒๑๐ กิโลเมตร เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญของจังหวัด ซึ่งเมื่อมาถึงอำเภอบ้านแหลม แม่น้ำจะแยกออกเป็นสองสาย สายหนึ่งออกสู่อ่าวไทยที่ตำบลบ้านแหลม อีกสายไหลไปทางทิศเหนือออกสู่อ่าวไทยที่ตำบลบางตะบูน เรียกว่า แม่น้ำบางตะบูน เพชรบุรีตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรีจะอยู่ตามบริเวณสองฟากฝั่งของแม่น้ำนี้

ลุ่มน้ำเพชรบุรีมีพื้นที่ลุ่มน้ำ ๕,๖๐๓ ตร.กม. หรือ ๓.๙ ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของ จ.เพชรบุรี มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี ๑,๓๒๙ล้าน ลบ.ม ลุ่มน้ำเพชรบุรีมีแม่น้ำเพชรบุรีเป็นแม่น้ำสายหลักและมีแม่น้ำสาขาที่สำคัญ ๔ สาขา คือ ห้วยแม่ประจันต์ ห้วยผาก ห้วยแม่ประโคน แม่น้ำบางกลอย และแม่น้ำบางตะบูน แม่น้ำเพชรบุรีมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสูงชัน ตะวันออกอันเป็นเขตแดนระหว่างไทยกับพม่าไหลผ่าน แนวแกนกลางของลุ่มน้ำในแนว ตะวันตก-ออก และ ไหลลงสู่อ่าวไทย ลุ่มน้ำเพชรบุรีแบ่งออกเป็น ๔ ลุ่มน้ำย่อยประกอบด้วย ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนบน (๒,๒๑๐ ตร.กม.) ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนกลาง (๑,๓๒๕ ตร.กม.) ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง (๑,๓๒๕ ตร.กม.) ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลเพชรบุรี (๑,๐๔๐ ตร.กม.) ปัจจุบันมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่และกลาง ๑๗ โครงการ โครงการขนาดเล็ก ๕๑ โครงการมีพื้นที่ชลประทาน ๕๖๒,๖๘๘ไร่ มีความจุเก็บกักน้ำ ๗๑๐ ล้าน ลบ.ม. มีการพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินเพื่ออุปโภค-บริโภค เป็นหลัก มีการขุดเจาะบ่อบาดาลรวม ๗๖๐ บ่อ โดยกรมทรัพยากรธรณี กรมอนามัย กรมโยธาธิการ และสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

- แม่น้ำบางกลอย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้องไหลมาบรรจบ แม่น้ำเพชรบุรี บริเวณอำเภอท่ายาง มีความยาว ๔๕ กิโลเมตร
- ห้วยแม่ประโคน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบริเวณเขตติดต่อระหว่างอำเภอหนองหญ้าปล้อง กับอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และมีสาขาสำคัญ ได้แก่ ห้วยมะเร็ว ห้วยเสือกัดข้าง ห้วยสมุลแว้ง และไหลมาบรรจบแม่น้ำเพชรบุรีในบริเวณเขตอำเภอท่ายาง มีความยาว ๕๖ กิโลเมตร

- ห้วยผาก ต้นน้ำจากภูเขาอ่างแก้วและภูเขาน้ำหยดในบริเวณเขตอำเภอแก่งกระจาน ไหลมารวมกับแม่น้ำเพชรบุรี ที่บริเวณใต้เขื่อนแก่งกระจานในเขตอำเภอแก่งกระจาน มีความยาว ๓๐ กิโลเมตร
- ห้วยแม่ประจันต์ ต้นน้ำจากเทือกเขาในเขตจังหวัดราชบุรี ไหลผ่านอำเภอหนองหญ้าปล้อง และไหลมาบรรจบแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณเหนือเขื่อนเพชรบุรีในเขตอำเภอยาง
- แม่น้ำบางตะบูน เป็นสาขาของแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งไหลย้อนขึ้นไปทางเหนือผ่านอำเภอเขาย้อย อำเภอบ้านแหลม ออกสู่อ่าวไทยที่ปากอ่าวบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม มีความยาวประมาณ ๑๓ กิโลเมตร

โครงการชลประทาน

โครงการชลประทานขนาดใหญ่ มี ๒ โครงการ คือ ๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี มีอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ มีพื้นที่อ่างเก็บน้ำ ๓๐,๐๐๐ ไร่ สามารถเก็บน้ำได้ ๗๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา รับน้ำจากเขื่อนวชิราลงกรณ์ จังหวัดกาญจนบุรีโครงการชลประทานขนาดกลาง มี ๑๒ โครงการ มีพื้นที่เก็บน้ำ ๑๕,๐๓๐ ไร่ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๓๐.๓๐ ล้าน ลูกบาศก์เมตร โครงการชลประทานขนาดเล็กมี ๑,๐๘๗ โครงการ มีพื้นที่เก็บน้ำ ๑๑,๖๘๕ ไร่ สามารถเก็บน้ำได้ ๔๑.๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

ภาพที่ ๑๐ ภาพแสดงพื้นที่ชลประทานอำเภอบ้านแหลม
(ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอบ้านแหลม ประชากรมีอาชีพหลักคือ การปลูกข้าว มีพื้นที่การเกษตร ๑๖,๓๘๘ ไร่ (ร้อยละ ๑๓.๘๒ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่เขตชลประทานทั้งหมด (สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม, ๒๕๖๕) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตร

อำเภอบ้านแหลม มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๔ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๘๙ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๓ กลุ่ม สมาชิก ๓๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๘๖ ราย วิสาหกิจชุมชนจำนวน ๒๖ แห่ง สมาชิก ๓๔๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๑๔๖ ราย

ตารางที่ ๘ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอบ้านแหลม ปี ๒๕๖๕

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)					รวม
		ข้าวนาปี	ไม้ผล	พืชผัก	เกลือทะเล	อื่น ๆ	
บ้านแหลม	๑๓,๗๑๓	๒,๓๐๐	๑๘๑	๐	๓,๓๙๔	๑,๙๔๖	๗,๘๒๑
ท่าแร่	๘,๖๘๔	๒,๓๒๗	๑๘๐	๙	๐	๙๑๕	๓,๔๓๑
ท่าแร่ออก	๔,๕๕๑	๑,๔๓๔	๑๗๑	๑๕	๐	๒๕๖	๑,๘๗๖
บางแก้ว	๑๑,๔๑๖	๔,๕๑๔	๑๓	๐	๒,๐๑๒	๔๑๗	๖,๙๕๖
บางขุนไทร	๑๕,๑๑๘	๒,๗๔๗	๖๔	๑	๓,๘๒๐	๖๓๑	๗,๒๖๓
บางครก	๒๑,๖๓๒	๑,๕๔๐	๖,๔๙๖	๑๒	๐	๓๕๙	๘,๔๐๗
แหลมผักเบี้ย	๑๓,๑๒๑	๓๗๖	๒	๒	๕,๒๔๓	๕๙๓	๖,๒๑๖
ปากทะเล	๕,๕๔๖	๑,๑๖๐	๑	๐	๒,๐๖๕	๕๐๙	๓,๗๓๕
บางตะบูน	๑๖,๘๙๗	๐	๐	๐	๐	๗,๖๙๐	๗,๖๙๐
บางตะบูนออก	๘,๐๑๑	๐	๐	๐	๐	๓,๓๕๔	๓,๓๕๔
พื้นที่รวม	๑๑๘,๖๗๘	๑๖,๓๙๘	๗,๑๐๘	๓๙	๑๖,๕๓๔	๑๖,๖๗๐	๕๖,๗๔๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) รายได้ ของครัวเรือนเกษตรกรรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี จำแนกรายจังหวัดตามที่อยู่เกษตรกรข้อมูล ปี ๒๕๕๘

ตารางที่ ๙ แสดงรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม

อำเภอ/ตำบล	เกษตรกร (ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ย(บาท)				
		ในภาคเกษตร (บาท)	นอกภาคเกษตร (บาท)	รวม (บาท)	รายได้ต่ำสุด (บาท)	รายได้สูงสุด (บาท)
บ้านแหลม	๑,๗๒๒	๑๑๖,๒๓๐.๘๔	๔๐,๘๙๔.๖๖	๑๕๗,๑๒๕.๕๙	๑๐,๔๐๐.๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
บ้านแหลม	๓๙๐	๑๐๔,๓๖๙.๒๓	๓๕,๓๕๐.๒๖	๑๓๙,๗๑๙.๔๙	๑๔,๐๐๐.๐๐	๑,๖๖๐,๐๐๐.๐๐
บางขุนไทร	๑๘๒	๑๖๒,๘๔๗.๘๐	๖๐,๕๓๑.๓๒	๒๒๓,๓๗๙.๑๒	๑๘,๐๐๐.๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
ปากทะเล	๕๒	๑๔๑,๔๔๒.๓๑	๗๕,๔๘๐.๗๗	๒๑๖,๙๒๓.๐๘	๑๕,๐๐๐.๐๐	๗๕๐,๐๐๐.๐๐
บางแก้ว	๒๑๓	๑๔๖,๒๕๑.๖๔	๕๔,๓๑๑.๗๔	๒๐๐,๕๖๓.๓๘	๑๑,๐๐๐.๐๐	๒,๐๓๐,๐๐๐.๐๐
แหลมผักเบี้ย	๑๔	๑๘๙,๒๘๕.๗๑	๖๓,๕๗๑.๔๓	๒๕๒,๘๕๗.๑๔	๕๐,๐๐๐.๐๐	๕๘๐,๐๐๐.๐๐
บางตะบูน	๑๐๑	๑๓๑,๓๘๖.๑๔	๒๐,๗๗๗.๒๓	๑๕๒,๑๖๓.๓๗	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑,๒๒๐,๐๐๐.๐๐
บางตะบูนออก	๒๑๕	๑๕๖,๗๕๘.๑๔	๑๓,๖๓๒.๕๖	๑๗๐,๓๙๐.๗๐	๑๓,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
บางครก	๓๑๗	๖๙,๘๘๓.๒๘	๔๒,๑๑๖.๗๒	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๐,๔๐๐.๐๐	๘๙๐,๐๐๐.๐๐
ท่าแร่	๑๖๗	๙๕,๓๘๕.๖๓	๕๒,๔๔๕.๕๑	๑๔๗,๘๓๑.๑๔	๑๑,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
ท่าแร่	๗๑	๕๐,๖๓๖.๖๒	๒๙,๕๐๗.๐๔	๘๐,๑๔๓.๖๖	๑๓,๐๐๐.๐๐	๗๐๐,๐๐๐.๐๐

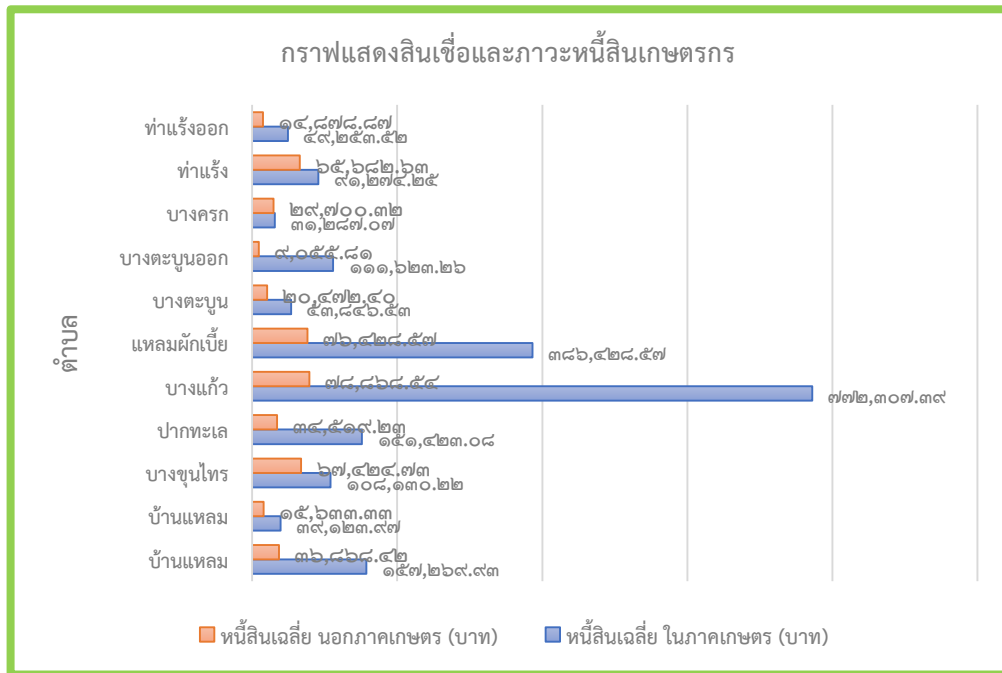
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ตารางที่ ๑๐ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม

อำเภอ/ตำบล	เกษตรกร (ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ย(บาท)				
		ในภาคเกษตร (บาท)	นอกภาคเกษตร (บาท)	รวม (บาท)	รายได้ต่ำสุด (บาท)	รายได้สูงสุด (บาท)
บ้านแหลม	๑,๗๒๒	๑๕๗,๒๖๙.๙๓	๓๖,๘๖๘.๔๒	๑๙๔,๑๓๘.๓๕	๑,๐๐๐.๐๐	๑๔๑,๔๓๕,๓๒๕.๐๐
บ้านแหลม	๓๙๐	๓๙,๑๒๓.๙๗	๑๕,๖๓๓.๓๓	๕๔,๗๕๗.๓๑	๑๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐
บางขุนไทร	๑๘๒	๑๐๘,๑๓๐.๒๒	๖๗,๔๒๔.๗๓	๑๗๕,๕๕๔.๙๕	๒,๑๐๐.๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐.๐๐
ปากทะเล	๕๒	๑๕๑,๔๒๓.๐๘	๓๔,๕๑๙.๒๓	๑๘๕,๙๔๒.๓๑	๓,๐๐๐.๐๐	๙๓๐,๐๐๐.๐๐
บางแก้ว	๒๑๓	๗๗๒,๓๐๗.๓๙	๗๘,๘๖๘.๕๔	๘๕๑,๑๗๕.๙๔	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑๔๑,๔๓๕,๓๒๕.๐๐
แหลมผักเบี้ย	๑๔	๓๘๖,๔๒๘.๕๗	๗๖,๔๒๘.๕๗	๔๖๒,๘๕๗.๑๔	๓๐,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
บางตะบูน	๑๐๑	๕๓,๘๖๖.๕๓	๒๐,๔๗๒.๔๐	๗๔,๓๓๘.๙๓	๑๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
บางตะบูนออก	๒๑๕	๑๑๑,๖๒๓.๒๖	๙,๐๕๕.๘๑	๑๒๐,๖๗๙.๐๗	๕,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
บางครก	๓๑๗	๓๑,๒๘๗.๐๗	๒๙,๗๐๐.๓๒	๖๐,๙๘๗.๓๙	๑,๐๐๐.๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐
ท่าแร่	๑๖๗	๙๑,๒๗๔.๒๕	๖๕,๖๘๒.๖๓	๑๕๖,๙๕๖.๘๘	๕,๐๐๐.๐๐	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐
ท่าแร่	๗๑	๔๙,๒๕๓.๕๒	๑๔,๘๗๘.๘๗	๖๔,๑๓๒.๓๙	๕,๐๐๐.๐๐	๖๒๘,๕๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีขึ้นอยู่กับภาคการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ เกษตรกรรมอุตสาหกรรม และการค้าส่งค้าปลีกผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปี พ.ศ.๒๕๖๒ (โดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีคำนวณใหม่เป็นแบบปริมาณลูกโซ่) จังหวัดเพชรบุรี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ๑๖ สาขาการผลิต ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๗๔,๘๘๔ ล้านบาท โดยผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวของจังหวัด ปี พ.ศ.๒๕๖๒ จำนวน ๑๔๙,๗๗๓ บาท/คน/ปี

ตารางที่ ๑๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรี ณ ราคาที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒

รายการ	ข้อมูล ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ภาคเกษตรกรรม	๗,๕๒๔	๗,๗๘๖	๗,๖๒๗	๘,๖๔๓	๙,๗๓๖
เกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง	๗,๕๒๔	๗,๗๘๖	๗,๖๒๗	๘,๖๔๓	๙,๗๓๖
ภาคนอกภาคเกษตร	๕๓,๓๒๑	๕๕,๖๐๘	๖๒,๒๒๔	๖๓,๗๒๖	๖๕,๑๔๗
ทางอุตสาหกรรม	๑๗,๔๓๔	๑๘,๓๔๕	๒๑,๘๗๔	๒๐,๔๓๘	๑๙,๒๐๔
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒,๐๑๔	๒,๕๗๒	๒,๓๒๓	๒,๗๒๕	๒,๐๖๒

ตารางที่ ๑๑(ต่อ)

รายการ	ข้อมูล ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
การผลิต	๑๓,๗๙๘	๑๔,๐๘๔	๑๖,๓๑๘	๑๕,๒๔๘	๑๔,๖๓๐
การจ่ายไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑,๔๔๒	๑,๕๐๐	๒,๖๔๔	๒,๒๘๔	๒,๓๒๕
น้ำประปากิจกรรมการ บำบัดน้ำเสียการจัดการของ เสีย และการแก้ไข	๑๘๑	๑๘๘	๑๙๐	๑๘๑	๑๘๖
บริการ	๓๕,๘๘๗	๓๗,๒๖๓	๔๐,๓๔๙	๔๓,๒๘๘	๔๕,๙๔๓
การก่อสร้าง					
การขนส่งและการขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ และรถจักรยานยนต์	๕,๔๘๖	๖,๑๐๑	๖,๓๙๕	๖,๙๒๓	๗,๔๕๘
การขนส่งและการเก็บรักษา	๒,๖๙๓	๒,๘๙๓	๓,๑๑๓	๓,๒๕๘	๓,๕๐๔
กิจกรรมที่พักและบริการ อาหาร	๒,๙๐๒	๓,๑๖๘	๔,๒๒๖	๔,๖๕๖	๕,๒๐๙
ข้อมูลและการสื่อสาร	๕๑๗	๔๘๔	๕๕๘	๖๗๗	๙๒๖
กิจกรรมทางการเงินและ การประกันภัย	๓,๔๗๖	๓,๘๘๗	๓,๙๘๙	๔,๒๕๙	๔,๒๓๒
กิจกรรมด้าน อสังหาริมทรัพย์	๒,๓๘๖	๒,๒๕๑	๒,๗๒๖	๒,๖๖๓	๒,๖๑๓
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๒๖	๒๙	๓๑	๒๕	๓๓
กิจกรรมบริการบริหารและ สนับสนุน	๘๑๕	๘๔๒	๘๖๔	๙๔๒	๙๕๔
การบริหารรัฐกิจและการ ป้องกันประกัน สังคมภาค บังคับ	๕,๙๖๙	๖,๑๖๗	๖,๔๑๒	๖,๘๐๕	๗,๐๕๔
การศึกษา	๕,๘๐๓	๕,๖๐๓	๖,๐๔๑	๖,๖๐๗	๖,๘๘๙
กิจกรรมด้านสุขภาพของ มนุษย์และงานสังคม สงเคราะห์	๑,๗๘๓	๑,๘๙๕	๒,๐๑๘	๒,๑๘๒	๒,๑๘๓

ตารางที่ ๑๑(ต่อ)

รายการ	ข้อมูล ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
ศิลปะ บ้านเทิง และนันทนาการ	๑๑๒	๑๔๑	๑๗๒	๑๙๖	๒๓๑
กิจกรรมบริการอื่น ๆ	๔๗๐	๕๖๐	๕๔๙	๕๙๐	๕๑๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๖๐,๘๔๕	๖๓,๓๙๓	๖๙,๘๕๑	๗๒,๓๖๙	๗๔,๘๘๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ต่อหัว (บาท)	๑๒๓,๕๕๕	๑๒๗,๖๙๖	๑๔๐,๓๕๔	๑๔๕,๐๖๒	๑๔๙,๗๗๓
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๙๒	๔๙๖	๔๙๘	๔๙๙	๕๐๐

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๖๒

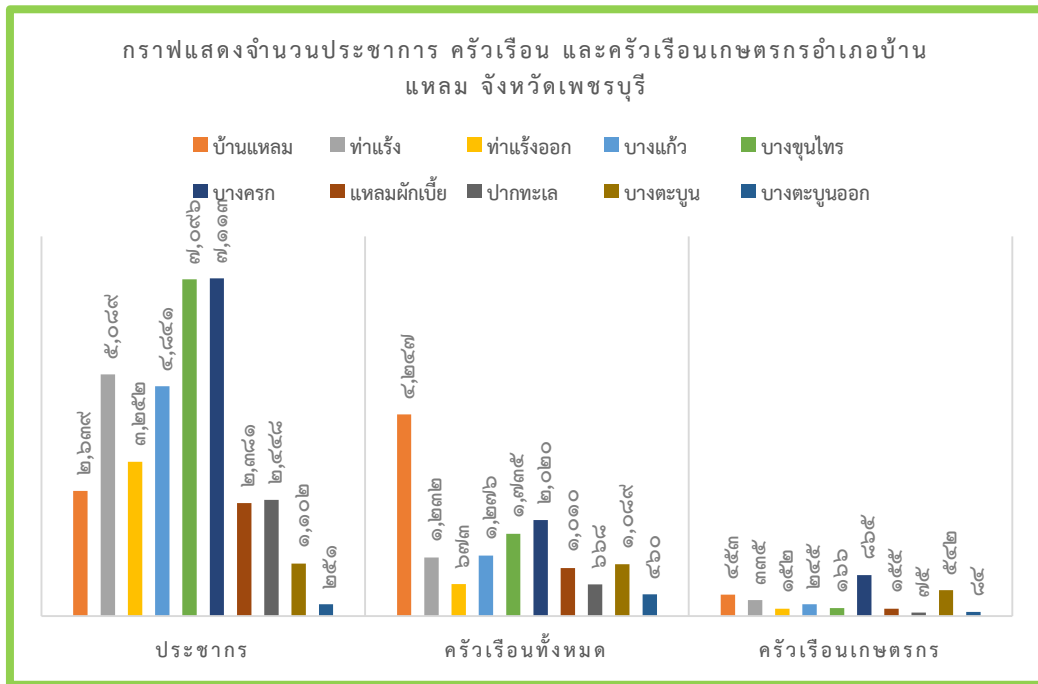
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอบ้านแหลม มีประชากรทั้งสิ้น ๓๖,๒๑๒ คน จำนวนครัวเรือน ๑๔,๔๑๐ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๗,๗๒๑คน หญิง ๑๘,๔๘๙ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากรในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑.	บ้านแหลม	๔,๒๔๗	๔๕๓	๑,๓๑๗	๑,๓๒๒	๒,๖๓๙
๒.	ท่าแร่	๑,๒๓๒	๓๓๕	๒,๔๘๘	๒,๖๐๑	๕,๐๘๙
๓.	ท่าแร่จอก	๖๗๓	๑๕๒	๑,๕๙๕	๑,๖๕๗	๓,๒๕๒
๔.	บางแก้ว	๑,๒๗๖	๒๔๕	๒,๓๒๙	๒,๕๑๒	๔,๘๔๑
๕.	บางขุนไทร	๑,๗๓๕	๑๖๖	๓,๕๒๙	๓,๕๖๗	๗,๐๙๖
๖.	บางครก	๒,๐๒๐	๘๖๕	๓,๓๙๗	๓,๗๑๖	๗,๑๑๓
๗.	แหลมผักเบี้ย	๑,๐๑๐	๑๕๕	๑,๑๔๗	๑,๒๓๔	๒,๓๘๑
๘.	ปากทะเล	๖๖๘	๗๕	๑,๒๓๙	๑,๒๐๙	๒,๔๔๘
๙.	บางตะบูน	๑,๐๘๙	๕๔๒	๕๔๒	๕๖๐	๑,๑๐๒
๑๐.	บางตะบูนออก	๔๖๐	๘๔	๑๓๘	๑๑๓	๒๕๑
รวม		๑๔,๔๑๐	๓,๐๗๒	๑๗,๗๒๑	๑๘,๔๘๙	๓๖,๒๑๒

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียนศูนย์ข้อมูลจังหวัดเพชรบุรี กรมการปกครอง,พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครุว์เรือน และครุว์เรือนเกษตรกร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี (ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียนศูนย์ข้อมูลจังหวัดเพชรบุรี กรมการปกครอง,พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖.๔ การศึกษา

- ๑) โรงเรียนประถมศึกษา ๓๒ แห่ง
- ๒) โรงเรียนมัธยมศึกษา ๓ แห่ง
- ๓) ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน ๑ แห่ง
- ๔) โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ๓ แห่ง

๖.๕ สาธารณสุข

- ๑)โรงพยาบาลขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒)สถานีอนามัย ๑๓ แห่ง

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน

วิถีการเล่นวัวลานนั้นวิวัฒนาการมาจากการใช้วัววิดขนาดข้าวเพราะลักษณะวัววิดขนาดข้าวเป็นวงกลม ชาวภาคใต้การเล่นวัวลานขึ้นมาเพื่อเป็นการประกวดกันว่า วัวของใครจะมีฝีเท้าและกำลังดีกว่ากัน เพื่อความสนุกสนาน ความมีชื่อเสียง ยังมีผลต่อการค้าขายวัวใช้งานอีกด้วย เพราะวัวที่ชนะการแข่งขันจะมีผู้สนใจซื้อในราคาสูงการเล่นวัวลาน มักเล่นกันในฤดูแล้ง ซึ่งว่างจากการทำนา และเป็นการเล่นที่สามารถหารายได้สมทบทุนการกุศลได้ดี เพราะคนนิยมดูวัวลานมากกว่าการเล่นอื่น ๆ จนเป็นที่กล่าวกันว่าในขณะผู้เซ็ดหนังตะลุงของนายป่วน เซ็ดชำนาญ ว่าหนังตะลุงไม่กลัวการเล่นอื่น นอกจากวัวลาน

ชุมชนพื้นบ้าน

บ้านแหลมเป็นอำเภอที่มีกลุ่มชนอาศัยอยู่หลายกลุ่ม และอยู่ในสังคมเดียวกันอย่างสงบสุขตลอดมาด้วยการยอมรับวัฒนธรรมและการรู้จักเคารพสิทธิมนุษยชนของกันและกัน

โข่ง หรือไทยทรงดำ

เป็นชนชาติไทยสาขาหนึ่ง เรียกว่า “พวกผู้ไทย” เป็นสาขาผู้ไทยดำเพราะนิยมแต่งกายด้วยสีดำ จึงเรียกกันว่า “ลาวทรงดำ หรือไทยทรงดำ” และเหตุที่เรียกไทยทรงดำว่าลาวทรงดำหรือลาวโข่งนั้นคำว่าลาวนี้คนไทยทั่วไปเรียกเพราะเห็นอพยพมาจากประเทศลาวแต่ชาวไทยทรงดำเรียกตนว่า “ไทยโข่ง หรือไทยทรงดำ”

มอญ

ชาวมอญเป็นชนเผ่ามองโกลอยด์ ถิ่นฐานเดิมอยู่ทางทิศตะวันตกของจีนได้อพยพมาทางใต้ตั้งอาณาจักรแถบลุ่มแม่น้ำอิระวดีในประเทศพม่า และเนื่องจากสงครามระหว่างมอญกับพม่าทำให้มอญต้องอพยพหนีภัยสงครามมาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทยเป็นระยะ ๆ อาชีพหลักของชาวมอญคือทำนาและทำการประมง ชาวมอญนับถือผีปนพุทธตั้งนั้น ขนบธรรมเนียมประเพณีจึงมีประเพณีถือผีและพุทธคละเคล้าปนกันไป

ไทยมุสลิม

ชาวไทยมุสลิมในอำเภอบ้านแหลมมีอยู่ที่ตำบลท่าแร่ ตำบลท่าแร่ ออก ตำบลบางขุนไทร และตำบลบางครก ประวัติความเป็นมาไม่มีหลักฐาน อาชีพหลักคือการทำนา

สถานที่ท่องเที่ยว

แหลมหลวงอยู่ที่ตำบลแหลมผักเบี้ย เป็นแหลมทรายที่ยื่นออกไปในทะเล ยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ถือเป็นจุดกำเนิดทรายเม็ดแรกของอ่าวไทยแหลมหลวงจึงเป็นเสมือนรอยต่อระหว่างทะเลโคลนซึ่งเป็นแหล่งอาหารอันอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ กับหาดทรายขาวสะอาดเป็นสถานที่พักผ่อนที่ทัศนียภาพที่งดงามแปลกตากว่าหาดแห่งอื่น เมื่อยืนอยู่ที่ปลายสุดของแหลมจะให้ความรู้สึกเหมือนยืนอยู่กลางทะเล จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “แหลมมหัศจรรย์” นอกจากหาดแหลมหลวง จุดกำเนิดทรายเม็ดแรกของอ่าวไทยแล้ว ตำบลแหลมผักเบี้ยยังมีความเขียวชอุ่มด้วยป่าชายเลน พลับพลาที่ประทับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ความงดงามของสะพานไม้ทอดยาวเลียบบดลองอีแอตเกือบ ๑ กิโลเมตร

แหล่งชมหิ่งห้อยบ้านแสมชาย

ตั้งอยู่ในตำบลบางครก ห่างวัดเขาตะเครา ประมาณ ๒ กิโลเมตร เส้นทางชมหิ่งห้อย คือ ล่องเรือพายของชาวบ้านตามลำน้ำบางตะบูน ผุงหิ่งห้อยจะเกาะอยู่ตามต้นลำพู ส่องแสงระยิบระยับราว แสงไฟต้นคริสต์มาส ที่งดงามมากศูนย์อนุรักษ์และการศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน (โรงเรียนบางตะบูนวิทยา) ศูนย์อนุรักษ์และศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลนโรงเรียนบางตะบูนวิทยา จะมีคณะครู อาจารย์ นักเรียนและนักศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ เดินทางไปศึกษาและทำบทปฏิบัติการอยู่เป็นประจำและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และชุมนุมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนต่าง ๆ ศูนย์อนุรักษ์และศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลนโรงเรียนบางตะบูนวิทยา เป็นสถานที่สำหรับอนุรักษ์และศึกษาสิ่งแวดล้อมป่าชายเลน ตามโครงการพัฒนาบริเวณโรงเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการสอนชีววิทยาและสิ่งแวดล้อม (พ.ร.ช.ส.) โดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยครูพระนคร โรงเรียนบางตะบูนวิทยา วิทยาลัยครูเพชรบุรี และผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาจากวิทยาลัยกุริงกาย ประเทศออสเตรเลีย ด้วยความร่วมมือขององค์การวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

โบราณสถาน - โบราณวัตถุ

๑) วัดในกลางตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านแหลม เป็นวัดเก่าไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างในสมัยใด และใครเป็นผู้สร้าง แต่มีเรื่องเล่าว่าเมื่อไทยเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าครั้งที่ ๒ พระมารดาของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้ลี้ภัยมาพักแรมอยู่กับญาติที่ตำบลบ้านแหลมเมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงกอบกู้เอกราชแล้ว ทรงมีความกังวลพระทัยถึงพระมารดาต่อมาเมื่อทรงทราบว่าพระมารดาลี้ภัยมาอยู่บ้านแหลม จึงโปรดเกล้าให้ร้อยยี่พระที่นั่งจากอยุธยา มาปลูกไว้ที่วัดในกลาง และพระราชทานพระพุทธรูปสุโขทัยเป็นการตอบแทนความดีของชาวบ้านแหลม ที่อารักขาพระมารดาไว้โดยปลอดภัยเดิมนั้นมีกัญญาหลายคณะด้วยกัน (ถึงสมัยอาจารย์ซุบเป็นเจ้าอาวาสได้ยุบกัญญาเป็นคณะเดียวกันก่อน พ.ศ. ๒๔๙๙) หมุกกัญญาเป็นเรือนไม้หมักใหญ่ เรือนแต่ละหลังมีลักษณะงดงามมาก

๒) ศาลาการเปรียญวัดในกลางศาลาการเปรียญเป็นศาลาไม้ขนาดกว้าง ๔ ห้อง ยาว ๗ ห้อง เสาเดิมมี ๔๐ ต้น ปัจจุบันมีเสาต่อม่อช่วยรับน้ำหนักเสาเดิมเดิมอีกหลายต้น หลังคามุงกระเบื้องสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน มีปีกนกลดลง ๓ ชั้น มีมุขยื่นตอนหน้าและตอนหลัง เครื่องบนเป็นไม้แกะสลัก หน้าบันเรียบ ใต้หน้าบันเป็นกระจังราว และสาหร่ายรวงผึ้ง มีเสารับมุงด้านละ ๒ ต้น หัวเสาเป็นบัวแฉ่งใต้บัวเป็นลูกแก้วและกระจังคอเสื้อ มีคันทวยไม้จำหลักรับเต้ารอบศาลา

๓) วัดต้นสนตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านแหลม วัดต้นสนเป็นวัดสำคัญของบ้านแหลม เป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนในเรื่องเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี และการส่งเสริมอาชีพ มีสิ่งสำคัญอันเป็นมิ่งขวัญของชาวบ้านแหลมคือหลวงพ่อสัมฤทธิ์

๔) หลวงพ่อปู่วัดลักษณารามท่านเจ้าอาวาสวัดลักษณารามองค์ปัจจุบันได้หล่อรูปจำลองจากรูปหลวงพ่อวัดเขายี่สาร หลวงพ่อปู่เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่ชาวบ้านแหลมนับถือมาก

๕) พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นภาพเขียนสีน้ำมัน เขียนโดยจิตรกรชาวอิตาลีเขียน พระองค์ท่านทรงพระราชทานแด่นายเอียง ซึ่งเป็นผู้นำร่องเรือพระที่นั่งเข้าปากอ่าวบ้านแหลม เมื่อครั้งเสด็จประพาสเมืองเพชรบุรี ต่อมานำมาถวายไว้เป็นสมบัติของวัดลักษณาราม ทางวัดได้รับการรักษาไว้เป็นอย่างดี

๖) วัดเขาตะเคราวัดเขาตะเครา ตั้งอยู่ที่ตำบลบางครก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๒ กิโลเมตร วัดเขาตะเคราเป็นวัดเก่า หลักฐานที่สุนทรภู่เขียนไว้ในนิราศเมืองเพชร ตอนที่เขียนถึงวัดเขาตะเคราว่า “เขาตะกริว” นั้นมีผู้สันนิษฐานว่า ตะกริวอาจมาจากคำว่า ตะกริว ซึ่งหมายถึง คิวลิงค์ สมัยนั้นคงมีศาลประดิษฐานคิวลิงค์ เพราะเพชรบุรีเคยเป็นเมืองสำคัญของอาณาจักรขอมโบราณ ขอมสมัยนั้นนับถือศาสนาพราหมณ์มากกว่าศาสนาพุทธ พราหมณ์นั้นนับถือคิวลิงค์ อิทธิพลของคิวลิงค์จึงแพร่หลายในดินแดนแถบนี้ ฉะนั้นคำว่า “ตะกริว” จึงมีมาก่อน ส่วนคำว่า “ตะเครา” นั้นมีเรื่องเล่าว่าชายชาวจีนมีเคราเป็นผู้ได้รับคำสั่งจากเจ้าสัวคนหนึ่งให้มาสร้างวัดนี้ ชาวบ้านจึงเรียกว่า “วัดเขาจีนเครา” บ้าง “วัดเขาตาเครา” บ้าง จนเพี้ยนมาเป็น “วัดเขาตะเครา” ในปัจจุบัน

๗) หลวงพ่อวัดเขาตะเคราสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงบันทึกไว้ในจดหมายเหตุระยะที่เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเสด็จตรวจราชการหัวเมืองใน ร.ศ.๑๑๗ , ๑๑๙ กล่าวถึงพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์วัดเขาตะเคราไว้ว่า เป็นพุทธรูปทองสัมฤทธิ์ขัดสมาธิเพชร หน้าตักประมาณ ๑ ศอก เป็นฝีมือโบราณน่าจะหล่อทางเมืองเพชรนี้เองไม่ตรงตามเหมือนช่างทางเหนือ

หลวงพ่อบ้านเขาตะเครา เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สูง ๒๙ นิ้ว หน้าตักกว้าง ๒๑ นิ้ว เป็นพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียงนับถือกราบไหว้บูชา ปิดทองกันมากมาย จนไม่เห็นพุทธลักษณะเดิม กระทั่งวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗ เกิดไฟลุกไหม้ขึ้นที่องค์หลวงพ่อบ้านเขาตะเครา ทำให้เห็นลักษณะเดิมเป็นพระพุทธรูปสมัยอยุธยา

๘) วัดคู้งตำหนักวัดนี้ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลบางตะบูน ซึ่งเป็นที่ตั้งพลับพลาเสด็จพระเจ้าเสือ เมื่อครั้งเสด็จประพาสทางชลมารคเพื่อทรงเบ็ด เวลาผ่านไปนานจนดูไม่ออกว่าพลับพลาอยู่ที่ใดแน่

๙) วัดบางลำภูตั้งอยู่ที่ตำบลบางครก หลวงพ่อบ้านเขาตะเคราเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์สมัยนครศรีธรรมราชรุ่งเรือง สมัยเชียงแสนตอนใต้ ความเป็นมาของพระพุทธรูปองค์นี้ไม่มีหลักฐานปรากฏ ตำนานกล่าวกันว่า สมัยรัชกาลที่ ๓มอญแตกทัพจากประเทศพม่ามาตั้งรกรากในเมืองไทย ได้นำพระพุทธรูปองค์นี้มาประดิษฐานที่บ้านนามอญครั้งชาวมอญย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่หมู่บ้านบางลำภูอำเภอบ้านแหลมจึงได้นำพระพุทธรูปองค์นี้มาประดิษฐานไว้ที่วัดบางลำภูและเป็นที่เคารพสักการะสืบมาตราบเท่าทุกวันนี้ ประชาชนส่วนใหญ่มักนิยมบนบานศาลกล่าวเกี่ยวกับเรื่องการกีฬา หมดๆ มวยๆ จะประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง ชาวบ้านจึงนิยมเรียกพระพุทธรูปองค์นี้ว่า หลวงพ่อบุญฤทธิ์ หลวงพ่อบ้านเขาตะเครา วัดบางลำภู

๑๐) วัดปากคลองตั้งอยู่ที่ตำบลบางครก โบสถ์วัดปากคลอง สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๔๖๘ สมัยที่พระครูโศภนธรรมสารเป็นเจ้าอาวาส ลายปูนปั้นหน้าบันและซุ้มประตูหน้าต่างฝีมือนายแป้ว บำรุงพุทธ ช่างฝีมือชั้นครูคนหนึ่งของเมืองเพชร

ภาพประกอบชুমประตุน้ำต่างเป็นภาพเทพพนม ลักษณะท่าทางนุ่มนวล โดยเฉพาะใบหน้างามราวกับหุ่นขี้ผึ้ง เนื่องจากเดิมนายแป้วเป็นนักเซ็ดหุ่นที่มีชื่อเสียงมาก่อน มีคำพูดของชาวเพชรบุรีสมัยนั้นว่า ถ้าจะดูการละเล่นแล้วละก็ต้องชมปีพาทย์นายปุ่น หุ่นตาแป้ว ละครายมา หนึ่งตระกูลตาพุ่ม (หมื่นเซ็ดชำนาญ) ลักษณะเด่นของงานปุ่นปั้นที่โบสถ์วัดปากคลองอีกอย่างหนึ่งก็คือแทนที่จะเป็นลวดลายกนกในรูปแบบต่างๆ ก็ปั้นแปลกออกไปเป็นลายดอกไม้ประกอบใบดอกไม้แทนที่จะเป็นดอกพุดตานอย่างที่เคยทำกันมาก็ปั้นเป็นดอกไม้ที่รู้จักกันดี คือ ดอกบานชื่น ดอกทานตะวัน และดอกกุหลาบที่น่าทึ่งที่สุดคือการลงสีในงานปุ่นปั้น ซึ่งโดยทั่วไปไม่นิยมการทาสีที่ลงไปในงานปุ่นปั้นเพราะถือว่าจะทำให้เสียความรู้สึกในแง่ของความงามลงไปมาก แต่งานปุ่นปั้นลงสีก็มีอนายแป้วกลับงดงามอย่างน่าอัศจรรย์ ควรค่าแก่การอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่ง

๑๑) วัดเพชรสุวรรณตั้งอยู่ที่ตำบลบางตะบูนออก สร้างใน พ.ศ. ๒๕๐๙ มีพระพุทธรูปศิลปะสมัยศรีวิชัย พระพุทธรูปองค์นี้มีพระพุทธรูปลักษณะงดงามมาก ได้มาจากวัดกลางเหนือ จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งชาวบ้านทั่วไปเรียกพระพุทธรูปองค์นี้ว่า “หลวงพ่อโชคชัย” โครงการของวัดดำริสร้างศาลเจ้าแม่กวนอิมให้ใหญ่ที่สุดเพื่อเป็นศาสนสถานที่สวยงามและสำคัญให้เกิดขึ้นในอำเภอบ้านแหลม

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

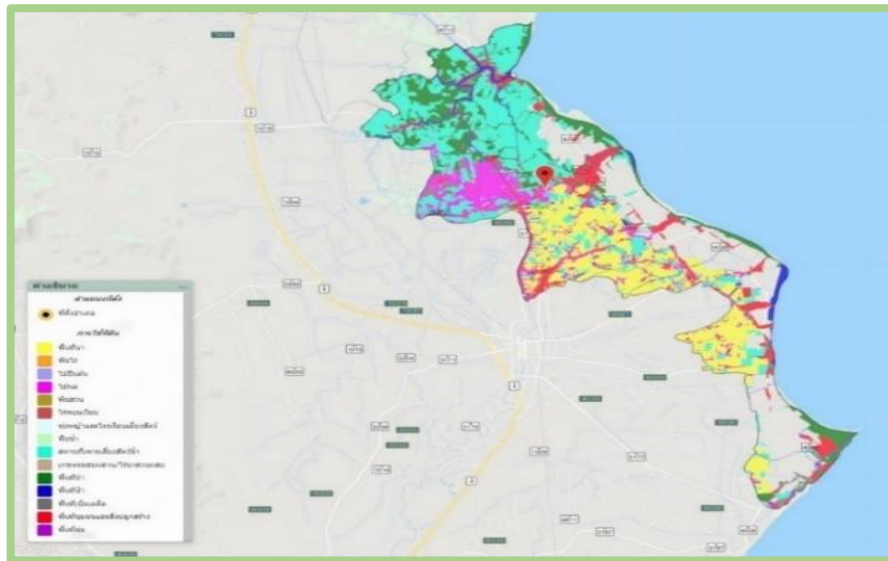
๗.๑ ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมืองที่อยู่อาศัย แยกตามเขตการปกครองย่อย

จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่าในอำเภอบ้านแหลม สามารถจำแนกการใช้ที่ดินได้เป็น ๑๕ ประเภท คือ พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่มวนเวียน ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม พื้นที่ป่า พื้นที่น้ำ พื้นที่เบ็ดเตล็ด พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง พื้นที่ลุ่ม

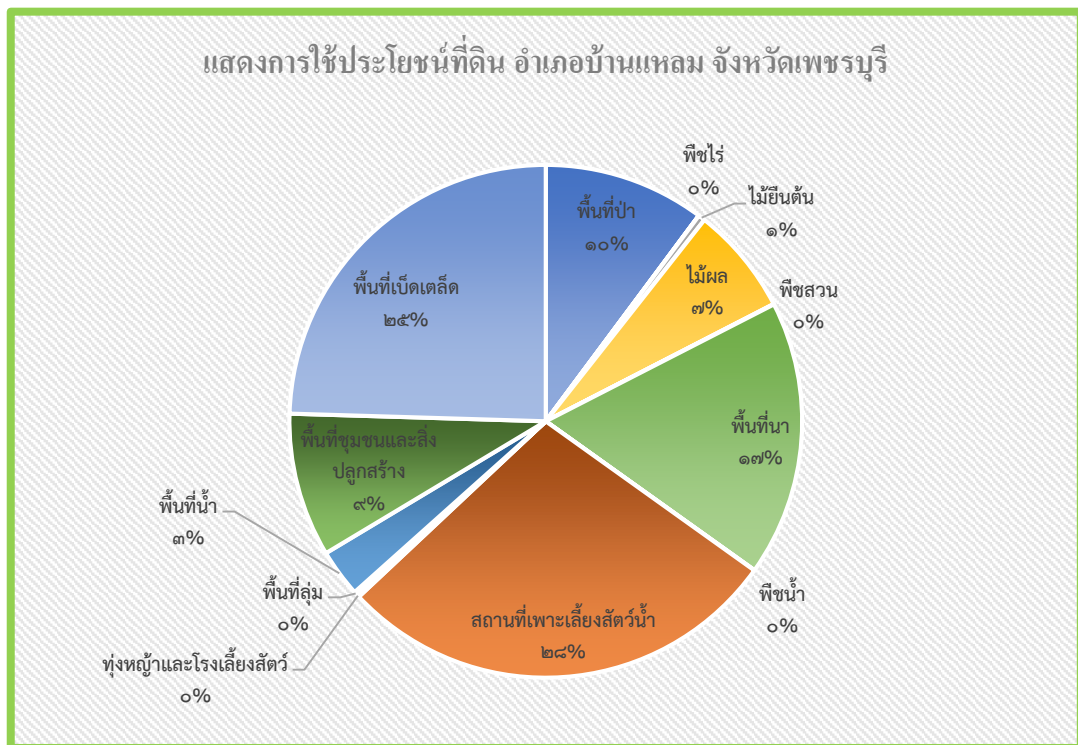
ตารางที่ ๑๓ สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๒,๗๒๑	๑๐.๗๒
พืชไร่	๑๕	๐.๐๑
ไม้ยืนต้น	๕๓๖	๐.๔๕
ไม้ผล	๘,๕๒๐	๗.๑๘
พืชสวน	๓๖	๐.๐๓
พื้นที่นา	๒๑,๗๔๖	๑๘.๓๒
พืชน้ำ	๒๒	๐.๐๒
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๕,๑๔๙	๒๙.๖๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๒๑๕	๐.๑๘
พื้นที่ลุ่ม	๒๗๔	๐.๒๓
พื้นที่น้ำ	๓,๗๖๐	๓.๑๗
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๑,๓๔๒	๙.๕๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓๐,๖๕๑	๒๕.๘๓

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๔ <http://agri-map-online.moac.go.th>

ภาพที่ ๑๓ การใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
 (ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๔ <http://agri-map-online.moac.go.th>)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
 (ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๔ <http://agri-map-online.moac.go.th>)

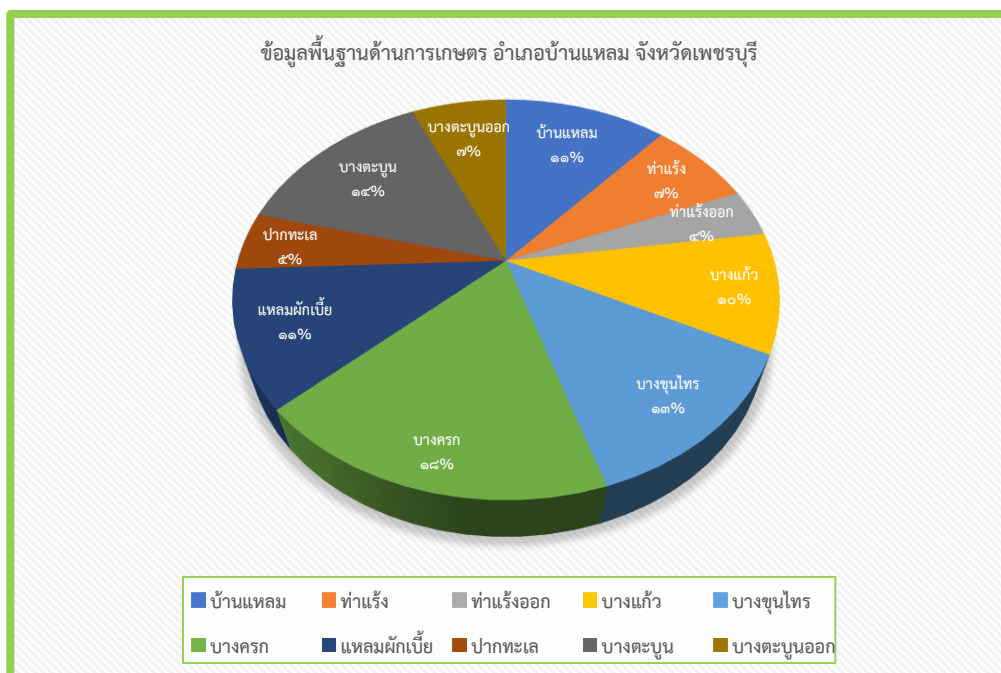
๘ สินค้าเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอบ้านแหลมพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๒๑,๑๒๗ ไร่ รองลงมาคือ เกลือ มีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑๕,๘๑๑ ไร่ และไม้ผลไม้ยืนต้น จำนวน ๗,๑๐๘ ไร่ ตามลำดับนอกจากนี้ยังมีพื้นที่ ปลูก พุงหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๑๑ ไร่ และอื่น ๆ จำนวน ๑๖,๖๗๐ ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี						
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	นาเกลือ	ไม้ผลไม้ยืนต้น	พุงหญ้าเลี้ยงสัตว์	อื่น ๆ	รวมทั้งหมด
บ้านแหลม	๑๓,๗๑๓	๒,๓๐๐	๕,๐๕๙	๑๘๑	๐	๑,๙๔๖	๙,๔๘๖
ท่าแร่	๘,๖๘๔	๒,๓๒๗	๐	๑๘๐	๑๒๖	๙๑๕	๓,๓๐๕
ท่าแร่ออก	๔,๕๕๑	๑,๔๓๔	๐	๑๗๑	๘๕	๒๕๖	๑,๘๗๖
บางแก้ว	๑๑,๔๑๖	๕,๐๑๖	๑,๐๐๔	๑๓	๐	๔๑๗	๖,๔๕๐
บางขุนไทร	๑๕,๑๑๘	๒,๖๐๕	๓,๓๓๐	๖๔	๐	๖๓๑	๖,๖๓๑
บางครก	๒๑,๖๓๒	๑,๘๙๐	๐	๖,๔๙๖	๐	๓๕๙	๘,๗๔๖
แหลมผักเบี้ย	๑๓,๑๒๑	๓๗๖	๕,๒๔๓	๒	๐	๕๙๓	๖,๒๑๖
ปากทะเล	๕,๕๔๖	๑,๑๖๐	๑,๑๗๕	๑	๐	๕๐๙	๒,๘๔๕
บางตะบูน	๑๖,๘๙๗	๐	๐	๐	๐	๗,๖๙๐	๗,๖๙๐
บางตะบูนออก	๘,๐๑๑	๐	๐	๐	๐	๓,๓๕๔	๓,๓๕๔
รวม	๑๑๘,๖๗๘	๑๗,๑๐๘	๑๕,๘๑๑	๗,๑๐๘	๒๑๑	๑๖,๖๗๐	๕๖,๗๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๕ ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอบ้านแหลม มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ ตารางที่ ๑๕ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	สาหร่ายพวงองุ่นนึ่งกับตัน	นางสาวจงกล น้อยแสง	สาหร่ายพวงองุ่นนึ่งกับตัน บ้านร่องใหญ่ ตำบลบางแก้ว	๑๐๙/๑	๗	บางแก้ว
๒	เกลือสปาทั้งหินทอง ตำบลบางแก้ว	นายสมพงษ์ หนูศาสตร์	เกลือสปาทั้งหินทอง ตำบลบางแก้ว	๙๐	๗	บางแก้ว
๓	ป่าบุญเจ็ด อาหารทะเลสด แปรรูป	นางบุญเจ็ด เกิดเจริญ	ป่าบุญเจ็ด อาหารทะเลสด แปรรูป	๙๐	๑	บางแก้ว
๔	น้องเล็กหอยลายทอดกรอบ	นางสาวสุพินดา รักเจียม	ผลิตภัณฑ์ น้ำพริกหอยลาย	๑๔๐	๔	บางตะบูน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๖ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๓
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	-
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอบ้านแหลม

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สมุนไพรและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเฮิร์บโซน	๑๔๒	๒	ท่าแร่	๗	นางสาววาสนา ตั้งโง๊ะ
แปรรูปสมุนไพรพื้นบ้านนาโพธิ์	๒๙/๓	๕	ท่าแร่	๗	นางจำลอง นาคนคร
นิทานพอเพียงบ้านหมอน	๖๗/๑	๕	ท่าแร่	๙	นายณัฐพงศ์ ศากมี
กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโครงการศูนย์สาธิตพืชไร่และพืชสวน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๙๙	๗	ท่าแร่	๑๙	นายเฉลิม เพชรลูก
บ้านขนมปัง	๑๕๕	๑	ท่าแร่	๑๐	นายบุญสม แดงแสง
โคขุนและกระต่ายเล็กร้อยท่าแร่	๑๑/๑	๑	ท่าแร่	๗	นายปกรณ์ บุญส่ง
กลุ่มแปรรูปอาหารฮาลาลเนื้อสัตว์เพชรบุรี	๘๑	๔	ท่าแร่	๑๒	นายโชคชัย แซ่ม้อย
อาหารสัตว์บ้านกลางพัฒนา	๑	๔	ท่าแร่	๗	นายกัญจน์ จันทร์ปลอด
เกษตรภูมิปัญญาบางแก้ว	๙๐	๑	บางแก้ว	๙	นายศรินทร์ ทวีทรัพย์
สตรีอาสาพัฒนาชุมชนบ้านบางแก้ว	๙๐/๑	๑	บางแก้ว	๙	นางบุญเจ็ด เกิดเจริญ
อาหารโคขุนบ้านบางแก้ว	๘๔/๑	๕	บางแก้ว	๑๑	นายบัณฑิต รัตนคาม
เกษตรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๖๘/๔	๖	บางแก้ว	๑๐	นายกิตติ พรรณนิกร
กลุ่มอาชีพเกลือทะเลทั้งหินทอง	๙๐	๗	บางแก้ว	๑๑	นายสมพงษ์ หนูศาสตร์
ข้าวกล้องปลอดสารพิษ	๓๘/๒	๕	บางขุนไทร	๑๐	นายชาญ ทัพสี
บ้านปิ่นยิ้ม	๑๐๐/๒	๕	บางขุนไทร	๗	นายสำราญ อ่วมอัน
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรไร้สารเพชรบุรี	๑๐๐/๒	๕	บางขุนไทร	๑๓	นายสำราญ อ่วมอัน

ตารางที่ ๑๗ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มน้ำดื่มประชารัฐรวมใจ ตำบลบางขุนไทร	๔๗/๑	๑๑	บางขุนไทร	๑๔	นายวัฒนา ผิวขาวปลั่ง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรมุสลิมร่วมใจ	๕๑/๑	๒	บางครก	๑๕	นางสุจิตา นาคสุข
ร้านค้าชุมชนตำบลบางครก	๑๒๖	๔	บางครก	๘๓	นายพงศวัชร หอศิวาลัย
อาหารทะเลแปรรูปฮ้อยจือแม่จินดา	๒๕	๒	บางตะบูน	๗	นายไพฑูรย์ วัฒนพงศ์พรชัย
บ้านนางนงแอ่นกินรัง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	๗๓	๓	บางตะบูนออก	๗	นายจรัญ เขียวขุ่ม
กลุ่มแพปลาชุมชน	๓๖	๑	แหลมผักเบี้ย	๓๑	นางบังอร ศรีรารายู
ธนาคารปู (ปูม้า) แหลมผักเบี้ย	๗๗/๒	๑	แหลมผักเบี้ย	๑๘	นายไพฑูรย์ รื่นรวย
ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจรตำบลบ้านแหลม	๒๗/๑	๕	บ้านแหลม	๗	นางต่อศรี ประดิษฐ์เจริญ
สัตว์น้ำแปรรูป	๑๐๓	๕	บ้านแหลม	๑๐	นางตั้งกาย ธรรมมงคลชัย
บ้านขนมปังขิง	๑๗๕/๔	๘	บ้านแหลม	๗	นางสาวกীরติกร คุณะวัฒนา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัดกุฎี	๒๙/๓	๕	ท่าแร่	๑๐	นางจำลอง นาคนคร
กลุ่มน้ำพริกแม่บ้านดอนหอยแครง	-	๑๑	บางขุนไทร	๑๐	นางวรรณภา โขยา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมมุสลิมร่วมใจ	๕๑/๒	๒	บางครก	๑๐	นางสุจิตา นาคสุข
โรงเรียนบ้านคลองมอญ	-	๓	ท่าแร่	๒๐	เด็กหญิงรุจจิรา หวังพึงฉาย
โรงเรียนวัดบางลำภู	-	๔	บางครก	๑๕	เด็กชายพงษ์กร ศรีศักดิ์
โรงเรียนบ้านบางแก้ว	-	๑	บางแก้ว	๓๐	เด็กหญิงณิชาพันธ์ มงคลการ
โรงเรียนวัดต้นสน	-	๒	บ้านแหลม	๒๑	เด็กหญิงวารวิชนี บุญสิทธิ์
กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทำน้าบ้านดอนผิงแดด	๓๘/๒	๕	บางขุนไทร	๕๑	นายชาญ ทับสี
กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตำบลท่าแร่-ท่าแร่	๕	๓	ท่าแร่	๖๖	นายรวี หวังขาว
กลุ่มเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านดอนมะขามยางเนื้อ	๑๓	๑	ปากทะเล	๔๐	นายอรุณ สีดอกบวบ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทำน้าตำบลบางแก้ว	๓๐	๖	บางแก้ว	๓๒	นายอ่อน ชูทอง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรทำน้าบางขุนไทร	๓๘/๒	๕	บางขุนไทร	๓๐	นายชาญ ทับสี
กลุ่มเกษตรกรทำน้าบางแก้ว	๓๐	๖	บางแก้ว	๓๒	นายอ่อน ชูทอง
กลุ่มเกษตรกรทำน้าบางครก	๑๐๙/๑	๑	บางครก	๕๔	นายบุญเอื้อ นาชนะนา

ตารางที่ ๑๙ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ทำไร่	๑๐	๒	บางครก	๓๐	นายวุฒิพงศ์ นาคสุก
สหกรณ์การเกษตรเกลือทะเลไทยเพชรบุรี จำกัด	๑๘๒/๖	๙	บ้านแหลม	๓๒๒	นายคทาวุธ บุญมา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

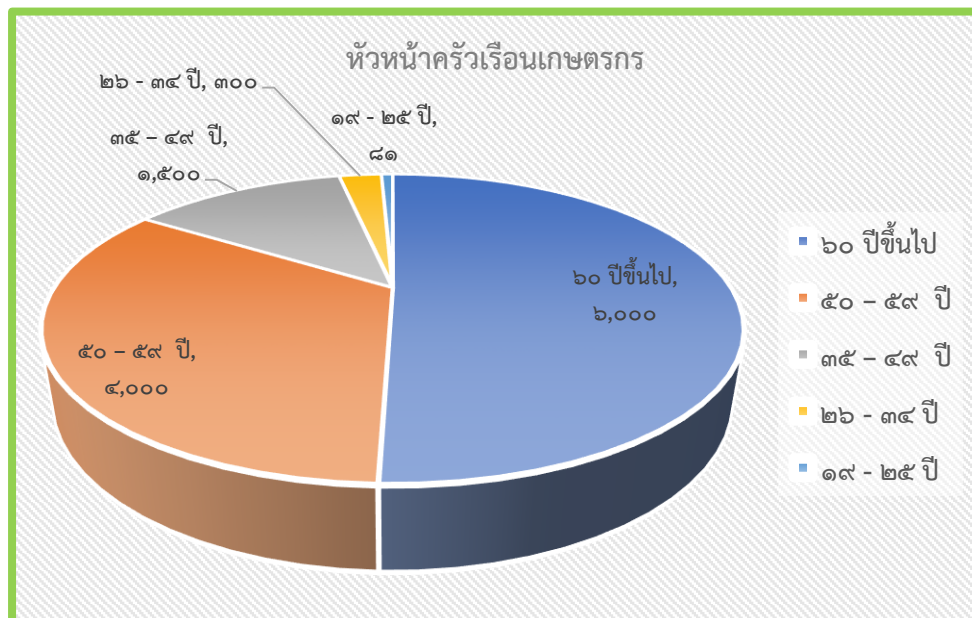
(๑) ครุฑเรือเกษตรกร

อำเภอบ้านแหลม มีครุฑเรือเกษตรกร จำนวน ๑๑,๘๘๑ ครุฑเรือ โดยที่มีหัวหน้าครุฑเรือเกษตรกร อายุระหว่าง ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๖,๐๐๐ ครุฑเรือ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๐ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๐-๕๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๖ และอายุระหว่าง ๓๕-๔๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๓ อายุระหว่าง ๒๖-๓๔ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๓ อายุ ๑๙-๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงหัวหน้าครุฑเรือจำแนกตามอายุ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือ	ร้อยละ
๖๐ ปีขึ้นไป	๖,๐๐๐	๕๐.๕๐
๕๐ - ๕๙ ปี	๔,๐๐๐	๓๓.๖๖
๓๕ - ๔๙ ปี	๑,๕๐๐	๑๒.๖๓
๒๖ - ๓๔ ปี	๓๐๐	๒.๕๓
๑๙ - ๒๕ ปี	๘๑	๐.๖๘
รวม	๑๑,๘๘๑	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

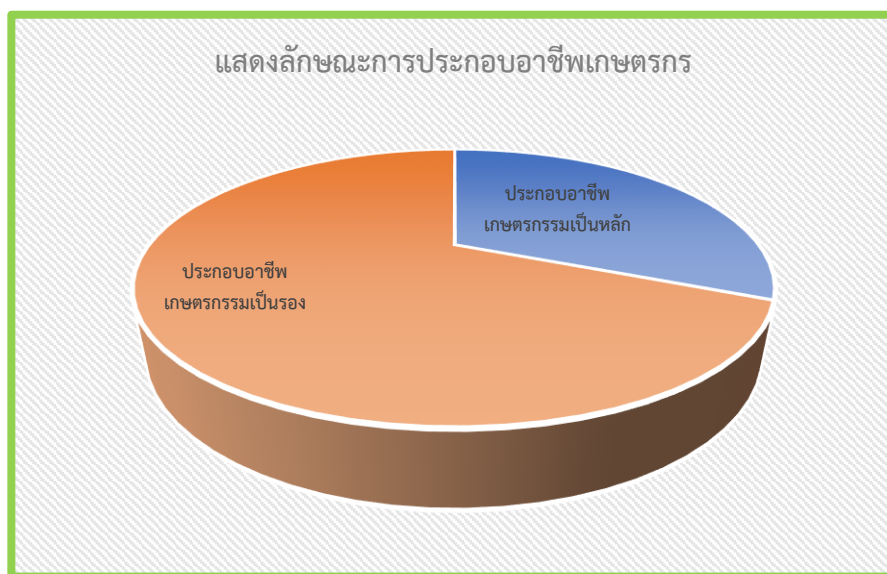
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอบ้านแหลม มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๓,๗๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๘,๑๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖๔

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๗๒๖	๓๑.๓๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๘,๑๕๕	๖๘.๖๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

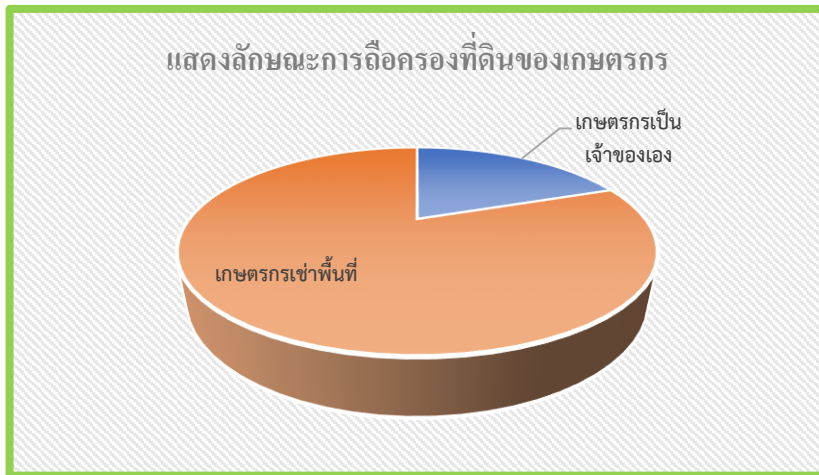
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของอำเภอบ้านแหลม ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๗๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๘ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐ และเช่า จำนวน ๓,๐๐๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๕๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๗๒๖	๑๙.๔๘
เกษตรกรเช่าพื้นที่	๓,๐๐๐	๘๐.๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

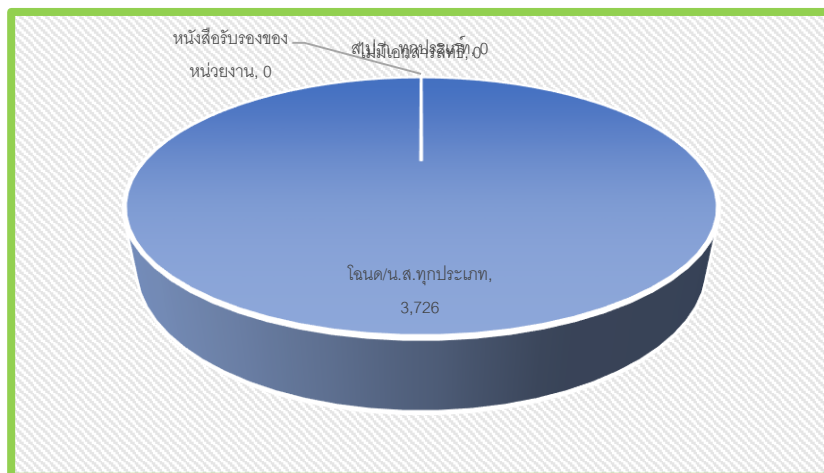
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอบ้านแหลม มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๓,๗๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ...-..... ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ...-.. และ เอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๓,๗๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามลำดับ
ตารางที่ ๒๓แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์(ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก.ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๓,๗๒๖	-	-	-	๓,๗๒๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอบ้านแหลม มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๔ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๘๙ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๓ กลุ่ม สมาชิก ๓๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๘๖ ราย วิสาหกิจชุมชนจำนวน ๒๖ แห่ง สมาชิก ๓๔๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๓๔๓ ราย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)
บ้านแหลม	-	-	-	-	๑	๒๑	๓	๒๔	๑	๓๒๒	-	-
บางแก้ว	๑	๓๒	-	-	๑	๓๐	๕	๕๐	-	-	๑	๓๐
บางครก	-	-	๑	๑๐	๑	๑๕	๒	๙๘	-	-	๒	๘๖
บางขุนไทร	๑	๕๑	๑	๑๐	-	-	๔	๔๔	-	-	๑	๓๐
ปากทะเล	๑	๔๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ท่าแร่	๑	๖๖	๑	๑๐	-	-	๔	๒๕	-	-	-	-
ท่าแร่ออก	-	-	-	-	๑	๒๐	๔	๓๖	-	-	-	-
บางตะบูน	-	-	-	-	-	-	๑	๗	-	-	-	-
บางตะบูนออก	-	-	-	-	-	-	๑	๗	-	-	-	-
แหลมผักเบี้ย	-	-	-	-	-	-	๒	๔๙	-	-	-	-
รวม	๔	๑๘๙	๓	๓๐	๔	๘๖	๒๖	๓๔๐	๑	๓๒๒	๔	๑๔๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอบ้านแหลม มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๒ ศูนย์ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๐ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๓ ศูนย์ ศูนย์ข้าวชุมชน ๒ ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
บ้านแหลม	-	๓	-	-	๑	-	-	-	-
บางแก้ว	๑	-	๑	๑	๑	-	๑	-	-
บางครก	-	๓	๒	-	๑	-	-	-	-
บางขุนไทร	-	๔	-	-	๑	๑	-	-	-
ท่าแร่	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	คจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้าน การพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
ท่าแร่จอก	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
บางตะบูน	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
บางตะบูนออก	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๒	๔	๑	๑๐	๑	๑	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอบ้านแหลมมีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๗๓ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗๓ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา จำนวน ๘ ราย อาสาสมัครฝนหลวง จำนวน ๗ ราย ครูบัญชีอาสาจำนวน ๔ ราย ตามลำดับอย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	หน่วยงาน/อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
บ้านแหลม	๑	๑	-	-	๑	๑๐	-	-	-
บางแก้ว	-	๑	-	๓	๑	๘	-	-	-
บางครก	-	-	-	-	๑	๑๒	-	-	-
บางขุนไทร	๑	-	-	-	๑	๑๑	-	-	-
ปากทะเล	๑	๒	-	-	๑	๔	-	-	-
ท่าแร่จอก	๑	-	-	-	๑	๗	-	-	-
ท่าแร่จอก	๓	-	-	-	๑	๔	-	-	-
บางตะบูน	-	-	-	-	-	๘	-	-	-
บางตะบูนออก	-	-	-	-	-	๕	-	-	-
รวม	๗	๔	-	๓	๘	๗๓	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอบ้านแหลมมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอบ้านแหลม มีประชาชนชาวบ้าน จำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
บ้านแหลม	๑	นายรังสรรค์ สรรพอุดม	บ้านเลขที่ ๒๐๗/๖ หมู่ที่ ๙ ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	การจัดการดิน
บางขุนไทร	๓	นายพนม ธรรมวิชัยพันธ์	บ้านเลขที่ ๙/๒ หมู่ที่ ๕ ต.บางขุนไทร อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน
		นายชาญ ทับสี	บ้านเลขที่ ๓๘/๒ หมู่ที่ ๕ ต.บางขุนไทร อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน
		นายอัมพร โขยา	บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๑๑ ต.บางขุนไทร อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	เกษตรทฤษฎีใหม่, เกษตรผสมผสาน
บางครก	๑	นายปรีชา ศรีเบญจพล	บ้านเลขที่ ๑๕๒/๔ หมู่ที่ ๑๒ ต.บางครก อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	การจัดการศัตรูมะพร้าว
บางแก้ว	๑	นายอ่อน ชูทอง	บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ที่ ๖ ต.บางแก้ว อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	การจัดการดิน, เกษตรผสมผสาน
ท่าแร่	๑	นายเฉลิม เพชรลูก	บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๖ ต.ท่าแร่ อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
ท่าแร่ ออก	๑	นายราวี หวังขาว	บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๓ ต.ท่าแร่ ออก อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	เกษตรผสมผสาน
ปากทะเล	๑	นายสุรินทร์ เกตุแก้ว	บ้านเลขที่ ๔๘ หมู่ที่ ๑ ต.ปากทะเล อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	บัญชีครัวเรือน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ: ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี(ข้าว)
 สถานที่ตั้ง: บ้านนาบัว หมู่ ๖ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

พิกัด : X ๐๖๑๑๑๑๓ Y ๑๔๕๐๔๔๗

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอ่อน ชูทอง อายุ ๕๕ ปี

บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ ๖ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖-๖๐๙๔๙๒๓

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบางแก้ว ส่วนใหญ่ปลูกข้าว และพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (S๑) แต่ประสบปัญหาการผลิตข้าว การใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง และโรคแมลงระบาด

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ ๔,๔๑๐ บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนไร่ละ ๕๐๐ บาท

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าวและการสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การเตรียมดิน

๒. การเตรียมเมล็ดพันธุ์

๓. การทำปุ๋ยหมักและฮอร์โมน

๔. การผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์

๕. การสำรวจระบบนิเวศน์และการบำรุงรักษา

๖. การแปรรูปและการบรรจุภัณฑ์

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๒ ศูนย์

ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางครก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	บางครก	นายรุ่งโรจน์ พึ่งแดง	๐๙๒๘๓๑๐๒๑๔
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางครก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๒	บางครก	นายปรีชา ศรีบุญพล	๐๘๙๙๒๑๓๗๕๓
๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลท่าแร่	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	ท่าแร่	นายอนันต์ บัวงาม	๐๘๖๑๗๑๖๑๓
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านดอนผิงแดด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	บางขุนไทร	นายชาญ ทับลี	๐๙๓๑๙๐๓๓๘๕
๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	บางขุนไทร	นายวัฒนา ผิวขาวลั้ง	๐๘๑๙๘๑๒๐๖๙
๖	ศูนย์การเรียนรู้การเกษตรแบบพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	บ้านแหลม	นายรังสรรค์ สรรพอุดม	๐๘๑๑๗๑๓๗๐๐
๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	ท่าแร่	นายราวี หวังขาว	๐๘๖๗๖๐๐๐๑๔
๘	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบางครก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	บางครก	นายเอื้อ นาชะนาง	๐๘๙๐๑๑๐๑๒๒
๙	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบางขุนไทร	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน	๕	บางขุนไทร	นายชาญ ทับลี	๐๙๓๑๙๐๓๓๘๕
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยวิธีผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	บางขุนไทร	นายอัมพร ไชยา	๐๘๑๐๐๕๖๔๙๙
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรเกลือทะเลไทย อำเภอบ้านแหลม	อื่น ๆ	๙	บ้านแหลม	นายคทาฐ บัญญา	๐๘๑๐๑๕๕๗๓๙
๑๒	แหล่งเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ประเภทผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๙	บ้านแหลม	นางไพรินทร์ จันทร์โกลม	๐๙๗๐๗๕๑๙๙๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่ายอำเภอบ้านแหลม

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอบ้านแหลม

อำเภอบ้านแหลม มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ ข้าว มะพร้าว และเกลือสมุทร

- ๑) กลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านแหลม
- ๒) กลุ่มเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านดอนมะขามยางเนื้อ
- ๓) กลุ่มเกษตรกรทำนาบางครก
- ๔) กลุ่มส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านนาบัว
- ๕) กลุ่มข้าวกล้องปลอดสารพิษดอนผิงแดด
- ๖) กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตำบลท่าแร้งออก-ท่าแร้ง
- ๗) กลุ่มมะพร้าวสามพันไร่ตำบลบางครก
- ๘) กลุ่มเกษตรกรนาเกลือสมุทรบางแก้ว-แหลมผักเบี้ย

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่อยู่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรม ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิตจาก ๔,๒๖๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๖๒๐ บาท/ไร่
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลิตจาก ๗๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่ (๘๗.๕%)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๖๒๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อเชื่อมโยงความต้องการของตลาด
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิตและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรม	ข้าวนาปี						ข้าวนาปรัง					
	พ.ค.	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑. เตรียมดิน		↔					↔					
๒. หว่านเมล็ด		↔	↔				↔					
๓. กำจัดวัชพืช		↔	↔				↔	↔				
๔. ใส่ปุ๋ย		↔	↔						↔	↔		
๕. ป้องกันกำจัดโรค		↔	↔						↔	↔		
๖. กำจัดพันธุ์ปน		↔	↔						↔	↔		
๗. เก็บเกี่ยว				↔	↔						↔	↔
๘. รักษาเมล็ดพันธุ์						↔	↔				↔	↔
๙. จำหน่าย						↔	↔				↔	↔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนการผลิตรายกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
กิจกรรม มะพร้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๙๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๒,๐๐๐บาท/ไร่ (๔๐,๘๒ %)
 - เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๔๖๕ กก./ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ (๘๒.๑๗ %)
 - เป้าหมายรายได้ ๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่
 - ประมาณการรายจ่าย ๘,๙๘๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อเชื่อมโยงความต้องการของตลาด
๒. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรม	มะพร้าว												
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
๑. ใสปุ๋ย		←	→										
๒. ใสเกลือ		←	→										
๓. บำรุงรักษาสวน	←												→
๔. การจัดการศัตรูพืช	←												→
๕. ขุดลอกร่องสวน									←	→			→
๖. จำหน่าย	←	→		←	→				←	→			←

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรประธาน
๑	บ้านแหลม	แปลงใหญ่ข้าวหมู ๑,๕,๙ ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	ข้าว	๔๐	๑,๐๙๐	นายสนม พระจันทร์ทอง	๐๘๗-๐๐๑๐๘๐๗
๒	ท่าแร่-ท่าแร่	แปลงใหญ่ข้าว ๓,๖ ต.ท่าแร่ ม.๓ ต.ท่าแร่ อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	ข้าว	๖๖	๑,๑๐๐	นายราวี หวังขาว	๐๙๖-๗๘๖๐๐๐๔
๓	บางครก	แปลงใหญ่ข้าว ๑ ต.บางครก อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	ข้าว	๕๖	๑,๔๖๓	นายบุญเอื้อ นาชะนาง	๐๘๙-๐๑๑๐๑๒๒
๔	บางขุนไทร	แปลงใหญ่ข้าว ๕ ต.บางขุนไทร อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	ข้าว	๔๙	๙๒๑	นายชาญ ทับสี	๐๙๓-๑๙๐๓๓๘๕
๕	บางแก้ว	แปลงใหญ่ข้าว ๖,๑๐ ต.บางแก้ว อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	ข้าว	๓๒	๗๐๒	นายสมพงษ์ เต็มยศ	๐๘๕-๑๘๐๒๐๘๓
๖	ปากแก้ว	แปลงใหญ่ข้าว ๑ ต.ปากทะเล อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	ข้าว	๓๘	๗๔๖	นายอรุณ สีดอกบวบ	๐๘๙-๒๕๕๑๘๗๗

ตารางที่ ๓๑(ต่อ)

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรประธาน
๗	บางครก	แปลงใหญ่มะพร้าว ๑๒ ต.บางครก อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	มะพร้าว	๓๗	๖๑๓	นายปรีชา ศรีบุญจพล	๐๘๙-๙๒๑๓๗๕๓
๘	บ้านแหลม	นาแปลงใหญ่เกลือ ๗ ต.บางแก้ว อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	เกลือ	๓๑๙	๑๕,๐๙๕	นายชุมพล นิลพันธ์	๐๘๘-๔๕๔๖๖๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

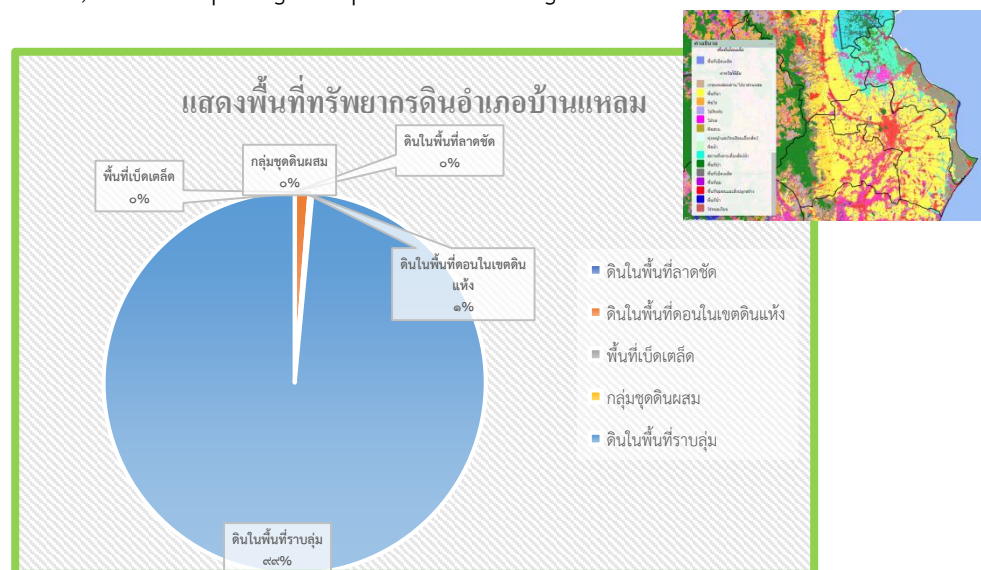
๑) ทรัพยากรดิน

อำเภอบ้านแหลม มีพื้นที่ประมาณ ๑๑๘,๖๗๘.๑๓ ไร่หรือ ประมาณ ๑๘๙.๘๘๕ ตารางกิโลเมตร เป็นที่ราบลุ่ม และที่ราบชายฝั่งทะเล บริเวณพื้นที่ที่อยู่ใกล้ทะเลราษฎรจะมีอาชีพทำนาเกลือ และเลี้ยงกุ้ง ปลา หอย มีการปลูกไม้โกงกาง และพันธุ์ไม้ น้ำเค็มอื่น ๆ ส่วนบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม ราษฎรจะใช้ทำนา ทำไร่ และทำสวนบ้างเล็กน้อย

ตารางที่ ๓๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๓๑	๐.๐๒
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑,๕๐๘	๑.๒๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓๑๕	๐.๒๖
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๑๒๒,๕๘๖	๑๐๓.๒๙

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๕ <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕ <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอบ้านแหลม มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำที่ทำการเกษตรคือแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งไหลผ่านอำเภอบ้านแหลม ผ่านตำบลบางครก ตำบลท่าแร่ และอำเภอบ้านแหลม ออกสู่ทะเลที่อ่าวบ้านแหลม ส่วนตำบลท่าแร่ ตำบลบางขุนไทร ตำบลปากทะเล ตำบลบางแก้ว ตำบลแหลมผักเบี้ย จะใช้น้ำจากคลองชลประทานในการทำการเกษตร

ตารางที่ ๓๓ แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอบ้านแหลม

ลำดับ	ตำบล	ชื่อแหล่งน้ำ	ความเหมาะสม	แหล่งน้ำธรรมชาติ	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
๑	บ้านแหลม	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๒	บางขุนไทร	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๓	ปากทะเล	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๔	บางแก้ว	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๕	บางครก	แม่น้ำเพชร	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๖	บางตะบูน	-	-	-	-
๗	บางตะบูนออก	-	-	-	-
๘	ท่าแร่	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๙	ท่าแร่	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-
๑๐	แหลมผักเบี้ย	คลองชลประทาน	เหมาะสมพอใช้	✓	-

ที่มา : แหล่งน้ำและระบบชลประทานกรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงแหล่งน้ำในอำเภอบ้านแหลม

๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ(พืช/ประมง/ปศุสัตว์) พิจารณาจัดลำดับความสำคัญ และวิเคราะห์สินค้าเกษตรที่สำคัญเป็นรายประเด็น ดังนี้

๑.๓.๑ พื้นที่ปลูกข้าว

พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว

(๑) เขตความเหมาะสม

๑) พื้นที่ที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

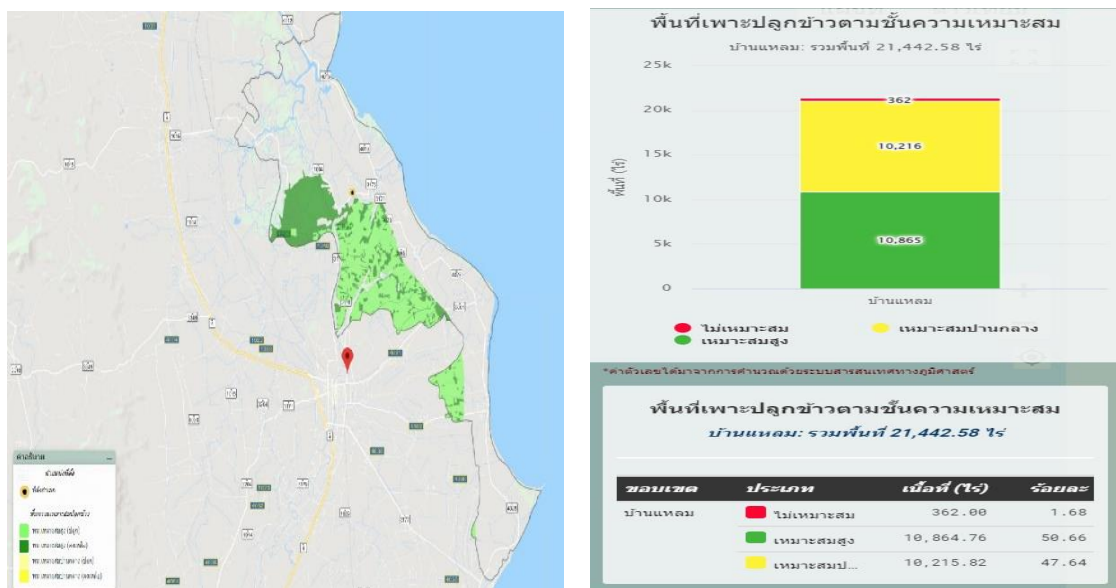
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวตามชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๑,๔๔๒ ไร่ มีพื้นที่เหมาะสมสูง (S๑) จำนวน ๑๐,๘๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐,๒๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖๔ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S๓) จำนวน ๓๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๙

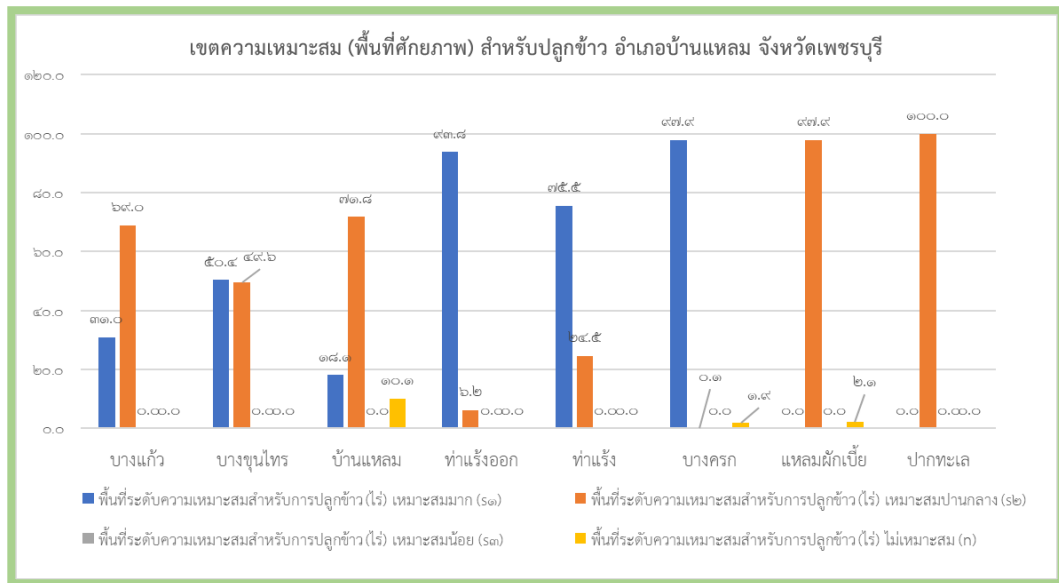
ตารางที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (ร๑)	เหมาะสมปานกลาง (ร๒)	เหมาะสมน้อย (ร๓)	ไม่เหมาะสม (ร)	
บางแก้ว	๑,๕๓๗	๓,๔๒๗	-	๒	๔,๙๖๖
บางขุนไทร	๒,๑๔๕	๒,๑๑๔	-	๑	๔,๒๖๐
บ้านแหลม	๕๔๘	๒,๑๖๙	-	๓๐๕	๓,๐๒๒
ท่าแร้งออก	๒,๘๐๙	๑๘๕	-	-	๒,๙๙๔
ท่าแร้ง	๒,๑๕๘	๗๐๑	-	-	๒,๘๕๙
บางครก	๑,๖๖๖	๒	-	๓๓	๑,๗๐๑
แหลมผักเบี้ย	-	๘๓๕	-	๑๘	๘๕๓
ปากทะเล	-	๗๗๙	-	-	๗๗๙
รวม	๑๐,๘๖๓	๑๐,๒๑๒	-	๓๕๙	๒๑,๔๓๔

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๔: <http://agri-map-online.moac.go.th>

ภาพที่ ๒๒ ระดับความเหมาะสมพื้นที่ในการเพาะปลูกข้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๔: <http://agri-map-online.moac.go.th>)

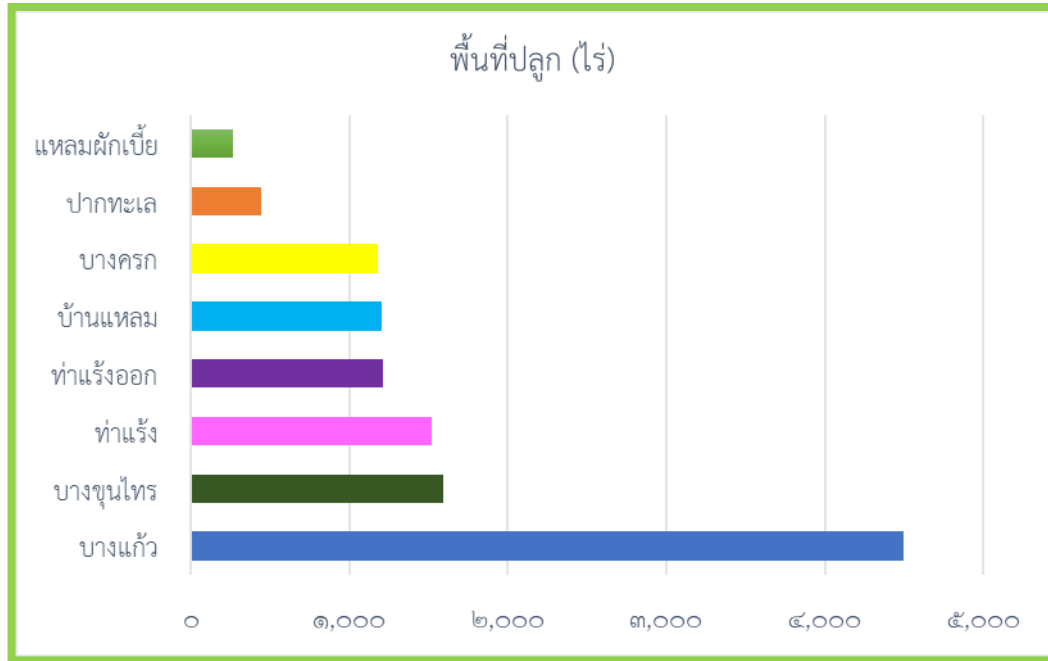
ภาพที่ ๒๓ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับเพาะปลูกข้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๑,๙๑๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือตำบลบางแก้ว จำนวน ๔,๔๙๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลบางขุนไทร จำนวน ๑,๕๙๗ ไร่ และตำบลท่าแร้ง จำนวน ๑,๕๑๘ ไร่ ตามลำดับ ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	บางแก้ว	๔,๔๙๗
๒	บางขุนไทร	๑,๕๙๗
๓	ท่าแร้ง	๑,๕๑๘
๔	ท่าแร้งออก	๑,๒๑๕
๕	บ้านแหลม	๑,๒๐๒
๖	บางครก	๑,๑๗๘
๗	ปากทะเล	๔๔๔
๘	แหลมผักเบี้ย	๒๖๓
รวม		๑๑,๙๑๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

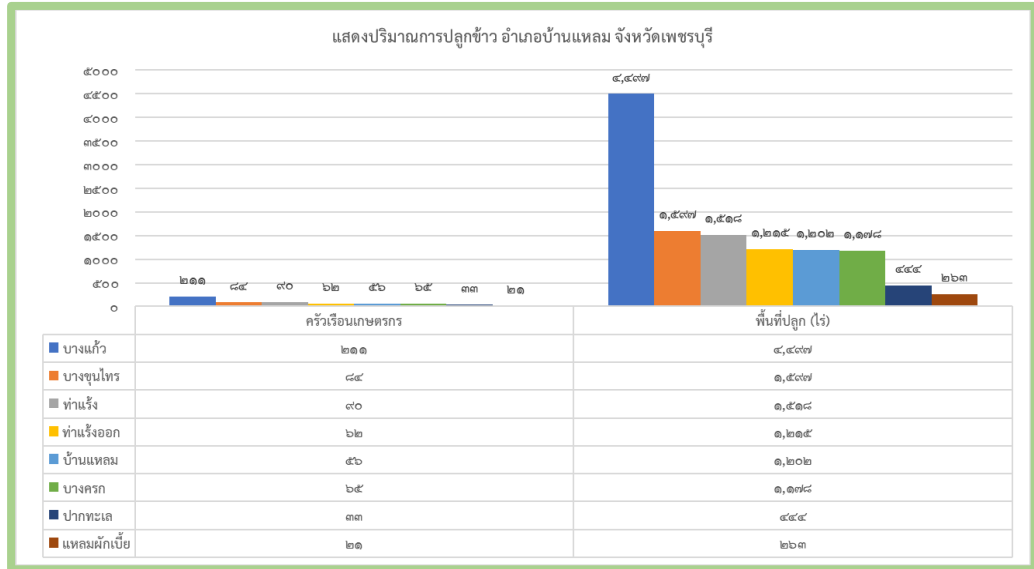
ภาพที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๑,๙๑๔ ๖๒๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลบางแก้ว จำนวน ๔,๔๕๗ ไร่ จำนวน ๒๑๑ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลบางขุนไทร จำนวน ๑,๕๕๗ ไร่ จำนวน ๘๔ ครัวเรือน และตำบลทำไร่ จำนวน ๑,๕๑๘ ไร่ จำนวน ๙๐ ครัวเรือน ตามลำดับ ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
บางแก้ว	๒๑๑	๔,๔๕๗	๔,๔๕๗	๓,๕๙๗,๖๐๐	๐.๘๐
บางขุนไทร	๘๔	๑,๕๕๗	๑,๕๕๗	๑,๒๗๗,๖๐๐	๐.๘๐
ทำไร่	๙๐	๑,๕๑๘	๑,๕๑๘	๑,๒๑๔,๔๐๐	๐.๘๐
ทำไร่ส่งออก	๖๒	๑,๒๑๕	๑,๒๑๕	๙๗๒,๐๐๐	๐.๘๐
บ้านแหลม	๕๖	๑,๒๐๒	๑,๒๐๒	๙๖๑,๖๐๐	๐.๘๐
บางครก	๖๕	๑,๑๗๘	๑,๑๗๘	๙๔๒,๔๐๐	๐.๘๐
ปากทะเล	๓๓	๔๔๔	๔๔๔	๓๕๕,๒๐๐	๐.๘๐
แหลมผักเป็ด	๒๑	๒๖๓	๒๖๓	๒๑๐,๔๐๐	๐.๘๐
รวม	๖๒๒	๑๑,๙๑๔	๑๑,๙๑๔	๙,๕๓๑,๒๐๐	๐.๘๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้พันธุ์ดีมีการเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ของอำเภอบ้านแหลม
- (๒) การเตรียมดิน มีการไถกลบตอซัง และใช้น้ำหมัก ปุ๋ยหมักเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน
- (๓) การปลูกมีการวางแผนการปลูกเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- (๔) การดูแลรักษา
- (๕) การใส่ปุ๋ยมีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (๖) การเก็บเกี่ยว
- (๗) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตารางที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปี/ปรัง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรม	ข้าวนาปี						ข้าวนาปรัง					
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑. เตรียมดิน	←→						←→					
๒. หว่านเมล็ด	←→		▲				←→					
๓. กำจัดวัชพืช	←→						←→					
๔. ใส่ปุ๋ย	←→								←→			
๕. ป้องกันกำจัดโรค	←→								←→			
๖. กำจัดพันธุ์ปน	←→								←→			
๗. เก็บเกี่ยว				←▼→							←▼→	
๘. รักษาเมล็ดพันธุ์					←→						←→	
๙. จำหน่าย					←→						←→	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอบ้านแหลม มีต้นทุนการผลิตในเขตชลประทานโดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนประมาณ ๓,๖๒๐ บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน - เป็นเงิน - บาท

ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๒ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	ต้นทุนเฉลี่ย	ผลผลิตเฉลี่ย	ต้นทุนเฉลี่ย	ผลผลิตเฉลี่ย	
ค่าเมล็ดพันธุ์	๓๖๐ บ./ไร่	๘๐๐ กก./ไร่	-	-	
ค่าเตรียมดิน	๗๐๐ บ./ไร่	-	-	-	
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๖๐ บ./ไร่	-	-	-	
ค่าสารเคมีกำจัดแมลง/ วัชพืช	๕๐๐ บ./ไร่	-	-	-	
ค่าปลูก	๒๐๐ บ./ไร่	-	-	-	
ค่าจ้างเกี่ยวข้าว	๕๐๐ บ./ไร่	-	-	-	
ค่าเชื้อเพลิง	๕๐๐ บ./ไร่	-	-	-	
รวม	๓,๖๒๐	-	-	-	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

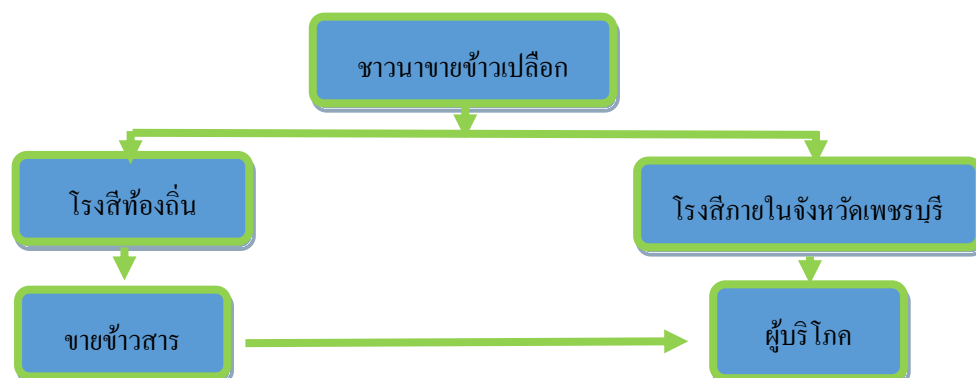
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

ตารางที่ ๓๙ แสดงราคาข้าวเปลือก ปี ๒๕๖๕ จังหวัดเพชรบุรี

ชนิดข้าวเปลือก	ข้าวเปลือก ณ ความชื้นไม่เกิน ๑๕ % ราคา/ตัน (บาท)
ข้าวเปลือกจ้าว	๙,๐๐๐-๙,๒๐๐
ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี	๑๑,๐๐๐-๑๑,๗๐๐

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๖ วิธีการตลาด และแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว
(ที่มา : สำนักงานอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
 ตารางที่ ๔๐ แสดงจุดรับซื้อข้าวเปลือกจังหวัดเพชรบุรี

ที่	จุดรับซื้อ	ที่ตั้ง
๑	บ.เพชรข้าวหอม จก.	๘๐/๑ ม.๕ ซ.- ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๒	โรงสีเกียรติบุญชู	๑ ม.- ซ.- ถ.นิติธร ๑ ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
๓	โรงสีข้าวสหกรณ์การเกษตรเขาย้อย จก.	๑๒๐ ม.๒ ซ.- ถ.เพชรเกษม ต.สระพัง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
๔	โรงสีเจริญวัฒนา ๒	๑๒๙/๖ ม.๗ ซ.- ถ.เพชรเกษม ต.ท่ายาง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
๕	โรงสีเชียงใหม่พานิช	๒๓ ม.๓ ซ.- ถ.- ต.ห้วยท่าช้าง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
๖	โรงสีทวีรมมิตร	๕๘ ม.๑ ซ.- ถ.โพธิ์เจริญ ต.สามะโรง อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๗	โรงสีไทยเจริญธัญญา	๑ ม.๓ ซ.- ถ.- ต.นายาง อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
๘	โรงสีไทยถาวร	๑๒ ม.๒ ซ.- ถ.- ต.สมอพลือ อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี
๙	โรงสีไทยพุดผล	๒๑๓ ม.๒ ซ.- ถ.- ต.บางเค็ม อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
ที่	จุดรับซื้อ	ที่ตั้ง
๑๐	โรงสีบุญเยี่ยมวัฒนา	๒๐๒/๑ ม.๗ ซ.- ถ.- ต.ท่ายาง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
๑๑	โรงสีเพชรสมบูรณ์	๕๖ ม.๒ ซ.- ถ.เพชรเกษม ต.เวียงคอย อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๑๒	โรงสีโพธิ์กรู “ธัญญาประสิทธิ์”	๔๔ ม.๓ ซ.- ถ.- ต.ท่าช้าง อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี
๑๓	โรงสีล้วนเจริญ	๔๗ ม.๓ ซ.- ถ.- ต.หนองพลับ อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๑๔	โรงสีแสงเจริญ	๖๐/๓ ม.๓ ซ.- ถ.- ต.หนองปรัง อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
๑๕	โรงสีหัวสะพาน	๖ ม.๑๓ ซ.- ถ.เพชรเกษม ต.หัวสะพาน อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๑๖	โรงสีอุดมพานิช	๗ ม.๓ ซ.- ถ.- ต.หนองชุมพล อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
๑๗	สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จก.	๙๑ ม.๗ ซ.- ถ.สายสุทธิ ๑ ต.บ้านลาด อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี
๑๘	หจ.โรงสีวงศ์ทวีทรัพย์	๒๑๓/๑ ม.๒ ซ.- ถ.- ต.บางเค็ม อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
๑๙	หจก.ปิยะข้าวไทย	๘๗ ม.๕ ซ.- ถ.- ต.ท่าแร่ อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
๒๐	หจก.โรงสีพรพิพัฒน์	๑๑๔ ม.๒ ซ.- ถ.- ต.บางเค็ม อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
๒๑	หจก.สินธัญญาธรรมเพชรบุรี	๕๓/๑ ม.๑ ซ.- ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๒๒	หจก.เอ.แอนด์ซีไรซ์เพชรบุรี	๓๑ ม.๕ ซ.- ถ.- ต.บางจาน ต.ช่องสะแก อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
๒๓	หสน.โรงสีสินภิญโญ	๑๑๙ ม.๔ ซ.- ถ.- ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี

ที่มา : คลังสินค้าจังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอบ้านแหลมมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๒๒ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งเป็นเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๘ ราย ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตการเกษตร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายอ่อน ชูทอง	๖	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๒	นายสมพงษ์ เต็มยศ	๖	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๓	นางบุบผา ทุกข์วินาศ	๖	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๔	นางลัดดา สิ้นชัย	๖	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๕	นางน้ำอ้อย พันธุ์อินทร์	๖	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๖	นายสมศักดิ์ แก้วลือก	๓	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๗	นายประมาธ เปลียนหะลี	๓	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๘	นายภูศิษฐ์ แดงแสง	๓	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๙	นายอเนก ม่วงอุ่มมิ่ง	๓	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๑๐	นายเสวก โพธิ์เพ็ชร	๓	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๑๑	นายวิจิตร นุ่มสุก	๓	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๑๒	นายเฉลิม เพชรลูก	๖	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๑๓	นายอนันต์ บัวงาม	๗	ท่าแร้ง	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๑๔	นายราวี หวังขาว	๓	ท่าแร้งออก	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๑๕	นายชาญ ทับสี	๕	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๑๖	นางอุไร ดิษประเสริฐ	๗	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๑๗	นายวัฒนา ผิวขาวปลั่ง	๑๑	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๑๘	นางสาวไพรินทร์ จันทร์โกลม	๙	บ้านแหลม	บ้านแหลม	๒๐๑๙	ข้าว
๑๙	นางสมปาน พระจันทร์ทอง	๙	บ้านแหลม	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๒๐	นายสมนึก นิลใบ	๙	บ้านแหลม	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๒๑	นายเกษม พรประสาท	๑	บางครก	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว
๒๒	นายบุญเอื้อ นาชะนาง	๑	บางครก	บ้านแหลม	๒๐๑๘	ข้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามะพร้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

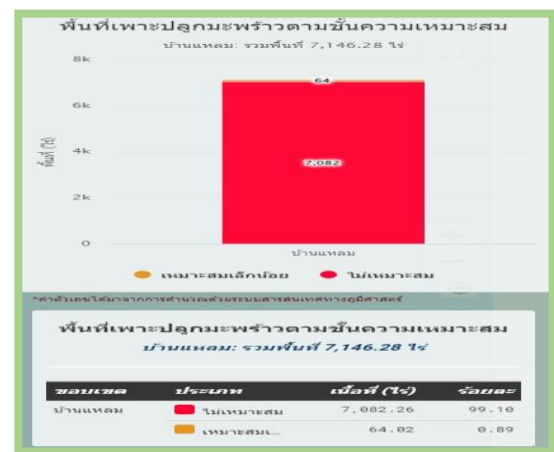
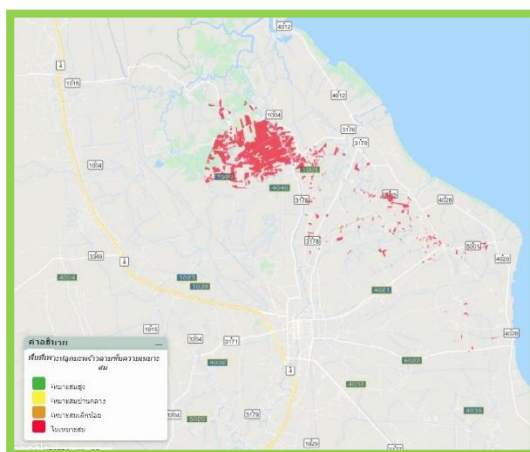
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวตามชั้นความเหมาะสม จำนวน ๗,๑๔๔ ไร่ มีพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๒ พื้นที่ไม่เหมาะสม (n) จำนวน ๗,๐๗๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๗

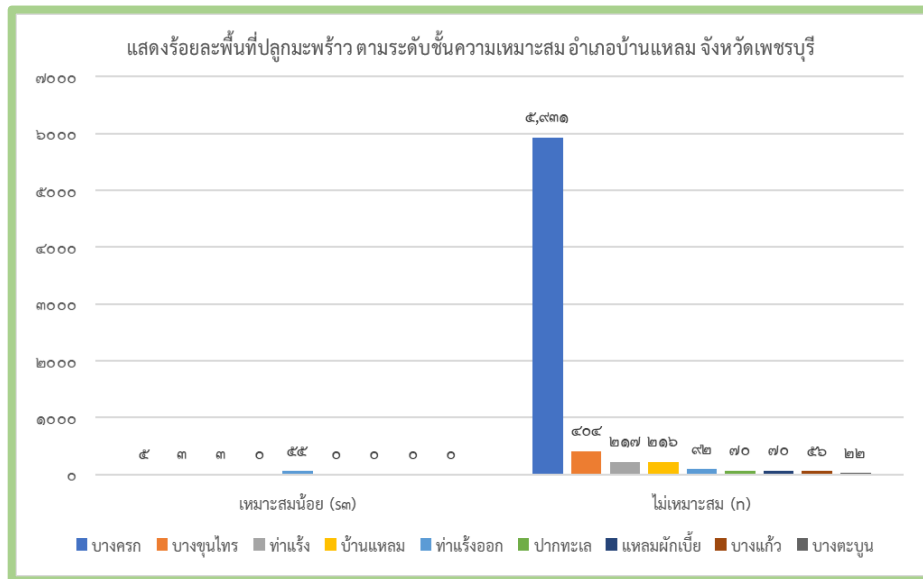
ตารางที่ ๔๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (s๑)	เหมาะสมปานกลาง (s๒)	เหมาะสมน้อย (s๓)	ไม่เหมาะสม (n)	
บางครก	-	-	๕	๕,๙๓๑	๕,๙๓๖
บางขุนไทร	-	-	๓	๔๐๔	๔๐๗
ท่าแร่	-	-	๓	๒๑๗	๒๒๐
บ้านแหลม	-	-	-	๒๑๖	๒๑๖
ท่าแร่	-	-	๕๕	๙๒	๑๔๗
ปากทะเล	-	-	-	๗๐	๗๐
แหลมผักเบี้ย	-	-	-	๗๐	๗๐
บางแก้ว	-	-	-	๕๖	๕๖
บางตะบูน	-	-	-	๒๒	๒๒
รวม	-	-	๖๖	๗,๐๗๘	๗,๑๔๔

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕: <http://agri-map-online.moac.go.th>

ภาพที่ ๒๗ ระดับความเหมาะสมพื้นที่ในการเพาะปลูกมะพร้าวอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕: <http://agri-map-online.moac.go.th>)

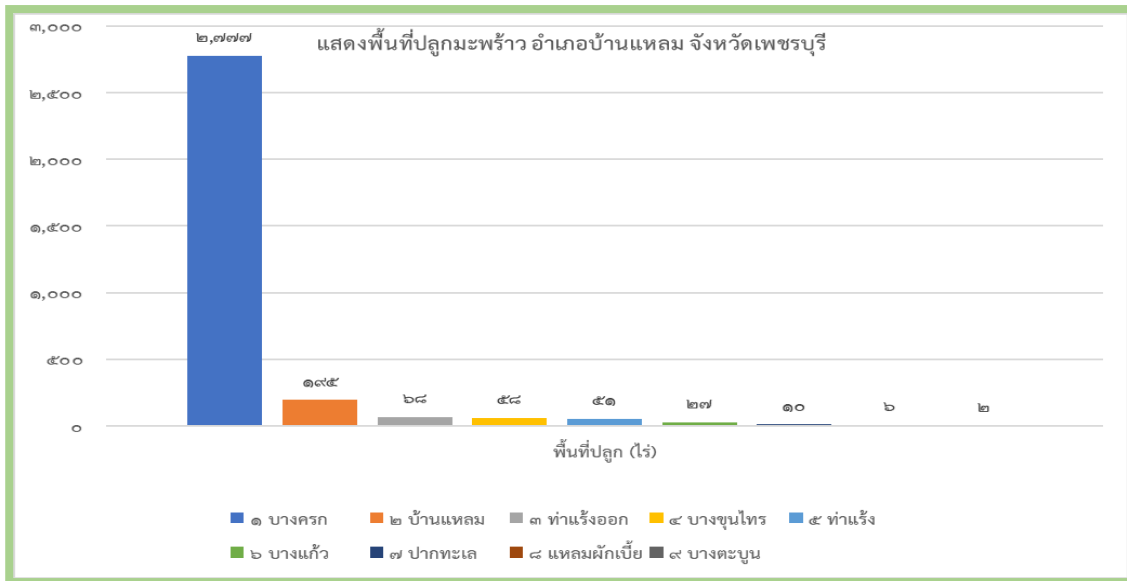
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับเพาะปลูกมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) พื้นที่ปลูกมะพร้าว

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว จำนวน ๓,๑๙๔ ไร่โดยปลูกมากที่สุดคือตำบลบางครก จำนวน ๒,๗๗๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลบ้านแหลม จำนวน ๑๙๕ ไร่ และตำบลท่าแร่ ออก จำนวน ๖๘ ไร่ ตามลำดับ ตารางที่ ๔๓ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	บางครก	๒,๗๗๗
๒	บ้านแหลม	๑๙๕
๓	ท่าแร่ ออก	๖๘
๔	บางขุนไทร	๕๘
๕	ท่าแร่	๕๑
๖	บางแก้ว	๒๗
๗	ปากทะเล	๑๐
๘	แหลมผักเบี้ย	๖
๙	บางตะบูน	๒
รวม		๓,๑๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

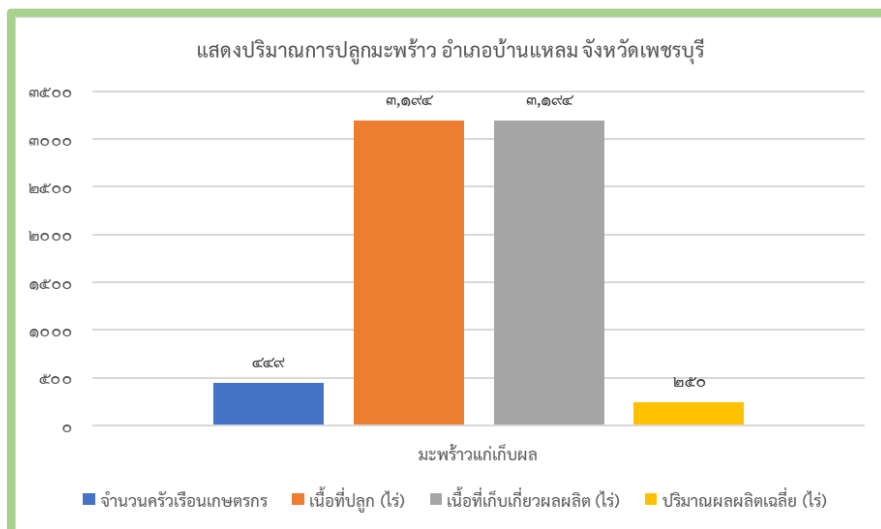
ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอบ้านแหลมมีพื้นที่ปลูกมะพร้าว จำนวน ๓,๑๙๔ ไร่ จำนวน ๔๔๙ ครั้วเรือน
ตารางที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

พืช	จำนวนครั้วเรือน เกษตรกร	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ไร่)	ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ไร่)
มะพร้าวแก่เก็บผล	๔๔๙	๓,๑๙๔	๓,๑๙๔	๒๕๐ ลูก/ไร่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้พันธุ์ดีมีการเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ของอำเภอบ้านแหลม
- (๒) การเตรียมดิน มีการไถกลบตอซัง และใช้น้ำหมัก ปุ๋ยหมักเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน
- (๓) การปลูกมีการวางแผนการปลูกเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- (๔) การดูแลรักษามีการดูแลรักษาตลอดฤดูการผลิต และมีการลอกร่องสวนประมาณ ๑ ครั้งต่อปี
- (๕) การใส่ปุ๋ยมีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี เฉลี่ย ๑ ครั้งต่อปี
- (๖) การเก็บเกี่ยว
- (๗) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

อำเภอบ้านแหลม มีการปลูกมะพร้าว ดังนี้

ตารางที่ ๔๕ แสดงปฏิทินการผลิตมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรม	มะพร้าว											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. เตรียมดิน					←	→						
๒. กำจัดวัชพืช	←											→
๓. ใส่ปุ๋ย								←	→			
๔. ป้องกันกำจัดโรค	←											→
๕. ลอกร่องสวน			←	→								
๖. เก็บเกี่ยว	←	▼	▼	▼	▼							→
๗. จำหน่าย	←											→

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอบ้านแหลม มีต้นทุนการผลิตมะพร้าว ดังนี้

ตารางที่ ๔๖ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

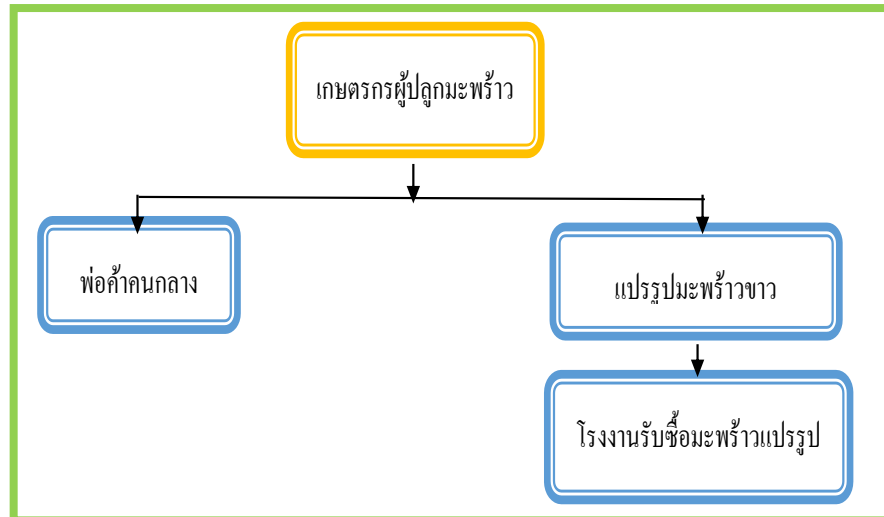
ที่	รายการ	ปีที่ ๑(บาท)	ปีที่ ๒ เป็นต้นไป(บาท)
๑	ค่าจ้างขุดเบิกพื้นที่	๑๔,๐๐๐	-
๒	ค่าต้นพันธุ์มะพร้าว	๑,๒๕๐	-
๓	ค่าจ้างทำความสะอาดแปลง(๒ ครั้ง/ปี)	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
๔	ค่าจ้างลอกดินในร่อง	-	๕,๐๐๐
๕	ค่าจ้างเก็บผลผลิต(๓ บาท/ลูก)	๙๐๐	๙๐๐
	รวม	๒๒,๑๕๐	๑๑,๙๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม มีการจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง และแปรรูปมะพร้าวเป็นมะพร้าวขาวเพื่อส่งโรงงานแปรรูปเนื้อมะพร้าว

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๓๑ แสดงวิธีการตลาดมะพร้าวของอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

๑) โรงงานหรือจุดรับซื้อผลผลิตมะพร้าว

- โรงงานทำน้ำตาลมะพร้าวชั้น
- จุดรับซื้อเนื้อมะพร้าว
- จุดรับซื้อเปลือกมะพร้าว

๒) ผลผลิตมะพร้าวที่ผลิตได้ในขอบเขตพื้นที่ของอำเภอบ้านแหลมที่มีการนำไปใช้ประโยชน์

- ส่งโรงงานแปรรูปเนื้อมะพร้าว
- ส่งโรงงานน้ำตาลมะพร้าวในชุมชน (น้ำตาลมะพร้าวชั้น)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอบ้านแหลมมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการจัดการศัตรูมะพร้าว จำนวน ๒ ราย ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๒ ราย

ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะพร้าว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายปรีชา ศรีบุญจพล	๑๒	บางครก	บ้านแหลม	๒๐๑๙	มะพร้าว
๒	นายรุ่งโรจน์ พึ่งแดง	๕	บางครก	บ้านแหลม	๒๐๑๙	มะพร้าว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าเกลือสมุทร

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

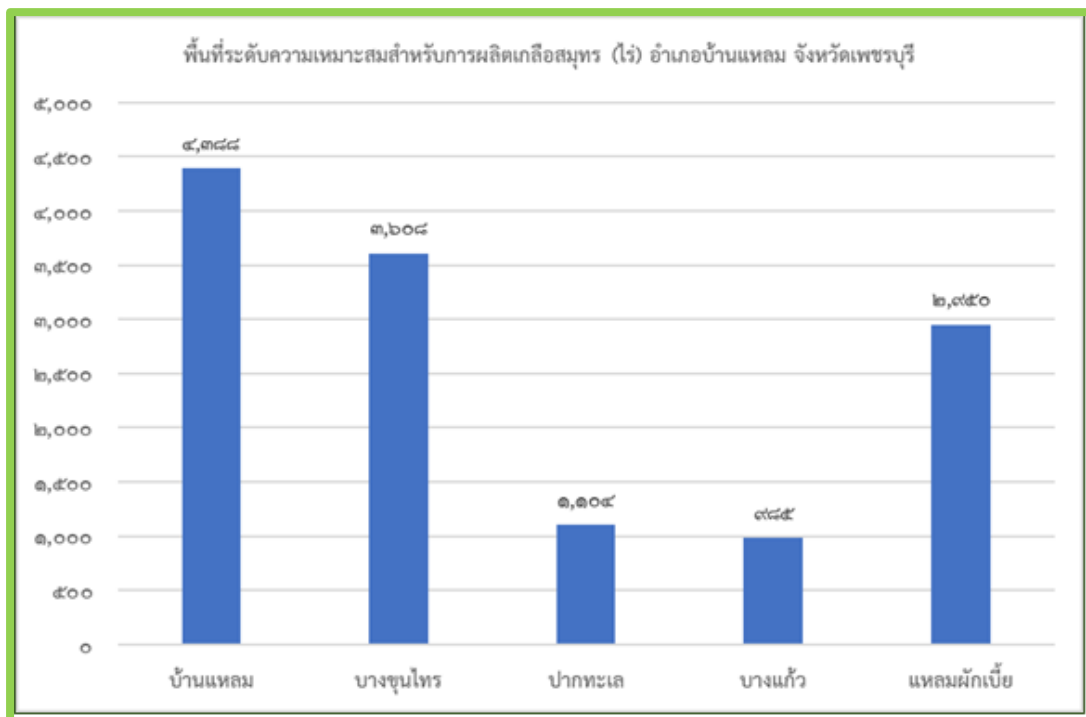
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอบ้านแหลมมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับทำนาเกลือสมุทร ทั้งหมด ๑๓,๐๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๔๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับทำนาเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการผลิตเกลือสมุทร (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (s๑)	เหมาะสมปานกลาง (s๒)	เหมาะสมน้อย (s๓)	ไม่เหมาะสม (n)	
บ้านแหลม	๔,๓๘๘	-	-	-	๔,๓๘๘
บางขุนไทร	๓,๖๐๘	-	-	-	๓,๖๐๘
ปากทะเล	๑,๑๐๔	-	-	-	๑,๑๐๔
บางแก้ว	๙๘๕	-	-	-	๙๘๕
แหลมผักเบี้ย	๒,๙๕๐	-	-	-	๒,๙๕๐
รวม	๑๓,๐๓๕				๑๓,๐๓๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม (ศักยภาพพื้นที่) สำหรับการผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

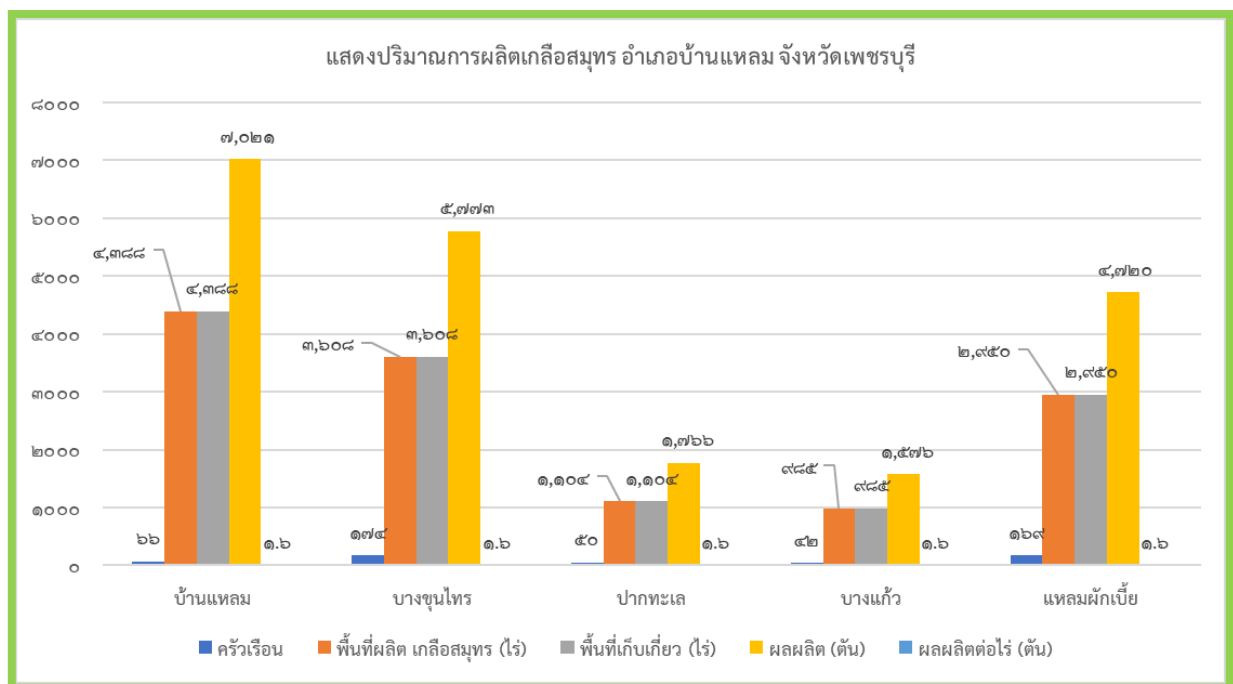
(๒) พื้นที่และปริมาณการผลิตเกลือสมุทร

อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่ผลิตเกลือสมุทร จำนวน ๑๓,๐๓๐ ไร่ โดยผลิตมากที่สุดคือ ตำบลบ้านแหลม จำนวน ๔,๓๘๘ ไร่ รองลงคือตำบลบางขุนไทร จำนวน ๓,๖๐๘ ไร่ และตำบลแหลมผักเบี้ย จำนวน ๒,๙๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๙ แสดงพื้นที่ผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ผลิต เกลือสมุทร (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	บ้านแหลม	๖๖	๔,๓๘๘	๔,๓๘๘	๗,๐๒๐.๘	๑.๖
๒	บางขุนไทร	๑๗๔	๓,๖๐๘	๓,๖๐๘	๕,๗๗๒.๘	๑.๖
๓	ปากทะเล	๕๐	๑,๑๐๔	๑,๑๐๔	๑,๗๖๖.๔	๑.๖
๔	บางแก้ว	๔๒	๙๘๕	๙๘๕	๑,๕๗๖	๑.๖
๕	แหลมผักเบี้ย	๑๖๙	๒,๙๕๐	๒,๙๕๐	๔,๗๒๐	๑.๖
	รวม	๕๐๑	๑๓,๐๓๕	๑๓,๐๓๕	๒๐,๘๕๖	๑.๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๓๓ แสดงปริมาณการผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

อำเภอบ้านแหลมมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตเกลือสมุทร โดยเกษตรกรเริ่มปรับเปลี่ยนทำนาเกลือสมุทร (นาติน) เป็นนาผ้าใบเพื่อพัฒนาคุณภาพเกลือสมุทรเพื่อให้ได้เกลือขาว ในส่วนของการเก็บเกี่ยวเกลือสมุทร เริ่มมีการใช้นวัตกรรมรถขนเกลือสมุทรแทนแรงงานคนหาบ

๔) ปฏิทินการผลิตเกลือสมุทร

เกษตรกรในอำเภอบ้านแหลมมีการผลิตเกลือสมุทร ดังนี้

ตารางที่ ๕๐ แสดงปฏิทินการผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรม	เกลือสมุทร											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. ปรับพื้นที่ (คั่นนานาเกลือ)										←→		
๒. ปรับพื้นที่นาแม่											←→	→
๓. สูบน้ำทะเลเข้านาขังน้ำ											←→	→
๔. ปล่อยน้ำจากนาขังเข้านาแม่	←→	←→	←→	←→	←→							
๕. ปรับพื้นที่นาวาง (กลิ้งนา)	←→	←→	←→	←→	←→							
๖. ปล่อยน้ำจากนาแม่เข้านาวาง	←→	←→	←→	←→	←→							
๗. เก็บเกี่ยวผลผลิต	←→	←→	←→	←→	←→							

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม, พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอบ้านแหลมมีต้นทุนการผลิตเกลือสมุทร ดังนี้

ตารางที่ ๕๑ แสดงต้นทุนการผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

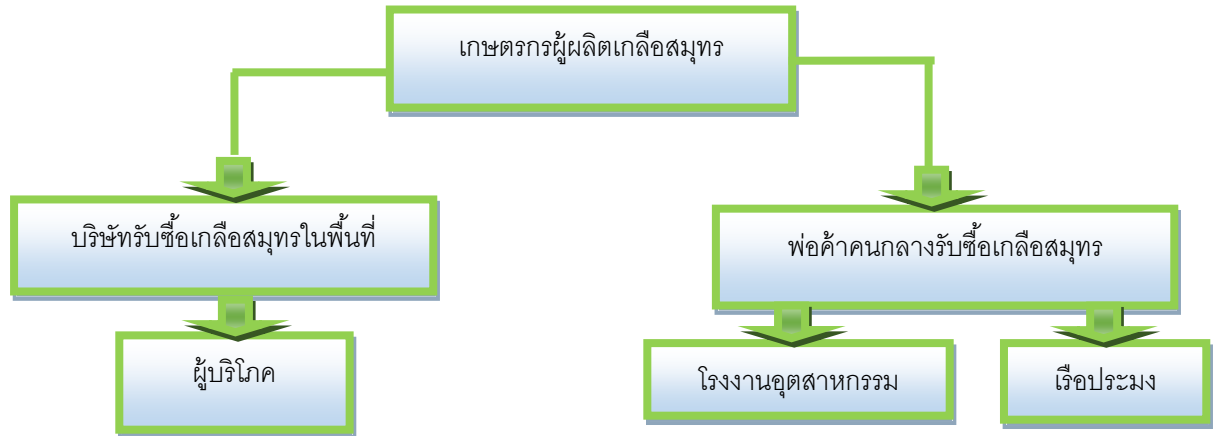
กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. ค่าปรับพื้นที่ (คั่นนานาเกลือ)										๒๐,๐๐๐		
๒. ค่าปรับพื้นที่นาแม่												๑๐,๐๐๐
๓. ค่าปรับพื้นที่นาวาง	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐							๑๐,๐๐๐
๔. ค่าน้ำมันสูบน้ำทะเลเข้านาขังน้ำ										๑๐๐,๐๐๐		
๕. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐							
รวม	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐					๑๒๐,๐๐๐		๒๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม, พ.ศ. ๒๕๖๕

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาดของการจำหน่ายเกลือสมุทรของเกษตรกรภายในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จะมีบริษัทรับซื้อเกลือสมุทรภายในพื้นที่ และมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อเกลือสมุทร

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๓๔ แสดงเส้นทางวิธีตลาดเกลือสมุทรของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

อำเภอบ้านแหลม มีโรงงานรับซื้อเกลือสมุทร รวม ๘ แห่ง

ตารางที่ ๕๒ แหล่งรับซื้อเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	จุดรับซื้อ	ที่ตั้ง
๑	ตั้งไต้สูงฮอง	นางอารมณี พึ่งแพง ๖๗ ม.๒ ต.ช่องสะแก อ.เมือง จ.เพชรบุรี
๒	หจก.เตียม่วยกวาง	๕๑ ม.๒ ถ.คันกั้นน้ำเค็มบางเค็มอ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
๓	นิยมค้าเกลือสมุทร	นางสาวสุภัทราพร คงคาเพชร ๑๙๙/๑๖ม.๖ ต.บางรีน อ.เมือง จ.ระนอง
๔	บจ.ช.จรัส ซี ซอลท์	นายจรัส หนูศาสตร์ ๓๙/๑ ม.๗ ต.บางแก้ว อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
๕	หจก. ปิงเป้งน้ำ	๖๑ ถ.มาตยาวงศ์ ต.ธงชัย อ.เมืองจ. เพชรบุรี
๖	บจก.ทีทีเอชซีฟพลาย	๒๔๖ ม.๙ ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลมจ.เพชรบุรี
๗	กลุ่มเกษตรกรทำนาเกลือบ้านแหลม	๑๘๒/๙ ม.๙ ต.บ้านแหลมอ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
๘	หจก.โชคพรหมสินธุ์ชัยออยล์	๑๒๘ ม.๖ ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลมจ.เพชรบุรี

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่
อำเภอบ้านแหลม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ
ด้านการผลิตเกลือสมุทร จำนวน ๑๐ ราย
องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ
เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
ตารางที่ ๕๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตเกลือสมุทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายณรงค์เดช บุญโพธิ์	๘	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๒	นางดารา แก้วผึ่ง	๑๐	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๓	นางสาวจิราพร แก้วลือก	๔	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๔	นายโกศล รื่นระเริงศักดิ์	๑	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๕	นายอาภรณ์ หนึ่งสี	๓	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๖	นายชาญ ทับสี	๕	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๗	นางสาวขวัญแก้ว กลิ่นน้อย	๖	บางขุนไทร	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๘	นายคทาฐ บุญมา	๔	บ้านแหลม	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๙	นายสมพร บัวน้อย	๒	บางแก้ว	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร
๑๐	นายปราจีน แต่งจันทา	๒	ปากทะเล	บ้านแหลม	๒๐๒๐	เกลือสมุทร

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๕๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร การเกษตร ๑. น้ำ	๑. ปัญหาเกษตรกรไม่มั่นใจในการปล่อยน้ำของชลประทานและเกษตรกรต้นคลองไม่ยอมรับเงื่อนไข ๒. ปัญหาน้ำท่วมในฤดูนาปี ๓. ปัญหาน้ำเค็มเข้าถึงพื้นที่เกษตรในช่วงฤดูแล้ง ๔. มีการเลี้ยงกุ้งน้ำเค็ม - น้ำกร่อยอยู่ใกล้บริเวณพื้นที่ทำนา	๑. ต้องการให้ชลประทานปล่อยน้ำให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ๒. มาตรการควบคุมการบริหารน้ำของชลประทานกับเกษตรกรต้นน้ำ ๓. มีมาตรการควบคุมการเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มในพื้นที่นาข้าว	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา) ตำบลบ้านแหลม หมู่ที่ ๕,๙ ตำบลท่าแร่ ตำบลท่าแร่ ออก ตำบลบางครก หมู่ที่ ๑-๑๒ ตำบลบางแก้ว หมู่ที่ ๒,๕,๖,๘ ตำบลบางขุนไทร หมู่ที่ ๕,๙,๑๑	มาก
ด้านการผลิตและการตลาด ๑. ข้าว	๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ	๑. เกษตรกรรวมกลุ่มต่อรองราคา ๒. เกษตรกรมีอาชีพเสริม	ตำบลบ้านแหลม หมู่ที่ ๕,๙ ตำบลท่าแร่ ตำบลท่าแร่ ออก ตำบลบางครก หมู่ที่ ๑,๒ ตำบลบางแก้ว หมู่ที่ ๒,๕,๖,๘ ตำบลบางขุนไทร หมู่ที่ ๕,๙,๑๑	มาก
๒. มะพร้าว	๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒. ปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว	๑. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการหาช่องทางการตลาดหรือตั้งราคากลาง ๒. ประสานงานของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นกองทุนในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูมะพร้าว	ตำบลบางครก หมู่ที่ ๓-๑๒	
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปข้าว	๑. เกษตรกรขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการแปรรูป ๒. ขาดวัสดุ อุปกรณ์	๑. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตข้าว ๒. จัดหาแหล่งเงินทุน	ทั้งอำเภอบ้านแหลม	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. การรวมกลุ่ม	๑. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรวมกลุ่ม ๒. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อการแปรรูปผลผลิต	ทั้งอำเภอบ้านแหลม	มาก

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix วิเคราะห์ปัญหาศักยภาพการผลิตข้าว และปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตข้าว
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ ๕๕ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) ๑. เกษตรกรมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ ๒. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ ๓. มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความหลากหลายสาขาอาชีพ	จุดอ่อน (W) ๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูป
โอกาส (O) ๑. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตค่อนข้างมาก ๒. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ ๓. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิต	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. การเพิ่มปริมาณผลผลิต (S๑+O๒) ๒. แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า (S๑+O๓) ๓. การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๑+O๒) ๔. รวบรวมผลผลิตข้าวในพื้นที่ไปขายแหล่งรับซื้อ (S๑+O๑)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวพันธุ์ดี (W๑+O๒) ๒. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าว (W๒+O๓)
อุปสรรค (T) ๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. บางพื้นที่มีน้ำท่วม/น้ำเค็ม	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) (S๑+T๑) ๒. สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน (S๑+T๒)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มปริมาณการผลิตข้าว
- ๑.๒ แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
- ๑.๓ การปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวพันธุ์ดี
- ๒.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าว
- ๒.๓ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
- ๓.๒ สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
- ๔.๒ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การฟักอายุสั้น

การวิเคราะห์ปัญหาศักยภาพการผลิตมะพร้าวแก่เก็บผล และปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตมะพร้าวแก่เก็บผล
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ ๕๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) ๑. เกษตรกรมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ ๒. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ ๓. มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความหลากหลายสาขาอาชีพ ๔. สามารถจัดการแมลงศัตรูมะพร้าวโดยวิธีผสมผสาน	จุดอ่อน (W) ๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูป
โอกาส (O) ๑. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการจัดการแมลงศัตรูมะพร้าว ๒. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิต ๓. สามารถแปรรูปจากผลมะพร้าว (มะพร้าวขาว)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. การเพิ่มปริมาณผลผลิตมะพร้าวแก่เก็บผล (S๑+O๑) ๒. เพิ่มปริมาณผลิตแทนเบียน (S๔+O๒)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลิตมะพร้าว (W๑+O๒) ๒. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อต่อรองราคา (W๒+O๓)
อุปสรรค (T) ๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. บางพื้นที่มีน้ำเค็มเข้าพื้นที่ทำการเกษตร	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) (S๑+T๑)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการต่อรองราคาจากพ่อค้าคนกลาง

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ การเพิ่มปริมาณผลผลิต มะพร้าวแก่เก็บผล
- ๑.๒ เพิ่มปริมาณการผลิตแทนเบียน

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตมะพร้าว
- ๒.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อต่อรองราคา

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการต่อรองราคาจากพ่อค้าคนกลาง

การวิเคราะห์ปัญหาศักยภาพการพัฒนาของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ และการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ ๕๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) ๑. มีเกษตรกรรุ่นใหม่ ๒. มีผลผลิตภายในชุมชน ๓. กลุ่มมีการระดมทุน	จุดอ่อน (W) ๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่ ๒. เกษตรกรรุ่นใหม่ไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูป
โอกาส (O) ๑. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้เรื่องการแปรรูปและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๒. มีหน่วยงานให้ความรู้ในเรื่องการจัดการกลุ่ม	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. จัดอบรมโครงการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีในชุมชน (S๑,๒+O๑) ๒. จัดอบรมประเมินศักยภาพกลุ่ม (S๓+O๒)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (W๑+O๑,๒) ๒. ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม (W๑+O๒)
อุปสรรค (T) ๑. ผลกระทบจากภัยธรรมชาติส่งผลให้ไม่สามารถแปรรูปสินค้าได้ตามแผนที่วางไว้ ๒. ปัญหาทางด้านการตลาด	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. สร้างตลาด Online ขายสินค้าของกลุ่ม (S๑+T๑,๒)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อพัฒนาการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (W๑+T๒)

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ จัดอบรมโครงการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีในชุมชน
- ๑.๒ จัดอบรมประเมินศักยภาพกลุ่ม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- ๒.๒ ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ สร้างตลาด Online ขายสินค้าของกลุ่ม

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๓.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวที่คุณภาพ

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ดี

๓.๑.๒ มะพร้าว

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวที่คุณภาพ

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิตมะพร้าวแก่เก็บผล

เพิ่มปริมาณการผลิตแทนเบียน

โครงการที่ ๓ โครงการลดความเสี่ยงจากการระบาดของศัตรูพืช

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกร

เป้าหมาย : เพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่

กลยุทธ์ : การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

๓.๓ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๓.๓.๑ การแปรรูปผลผลิต

เป้าหมาย : เพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนารูปแบบคุณภาพ และบรรจุภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์ และตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

กลยุทธ์ : แปรรูปผลผลิตจากเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตเกษตร

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี๒๕๖๖		ปี๒๕๖๗		ปี๒๕๖๘		ปี๒๕๖๙		ปี๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. ส่งเสริมการ ปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยปุ๋ยพืชสด	- ต้องการให้เกษตรกรมี ความรู้เรื่องปุ๋ยพืชสด - เพื่อลดต้นทุนการผลิต	เกษตรกร อำเภอบ้าน แหลม	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร หมู่ ๖ ตำบล บางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย	- ประชาสัมพันธ์ โครงการ - จัดอบรม - จัดทำแปลง สาธิต					๑ แห่ง	๒๐,๗๐๐					นางสาว สายพิน ชูจิตร
	๒. ส่งเสริมการ ใช้เมล็ดพันธุ์ดี	- เพื่อเน้นการส่งเสริมให้ เกษตรกรผู้ทำนามีข้าวพันธุ์ดี ไว้ทำพันธุ์- เพื่อเป็นการลด ต้นทุนการผลิต - ลดปัญหาพันธุ์ข้าวปลอม	เกษตรกร อำเภอบ้าน แหลม	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบาง ครก หมู่ ๑ ตำบลบางครก, ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่า แร้งออก หมู่ ๗ ตำบลท่า แร้งออก, ศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร หมู่ ๖ ตำบล บางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี - เกษตรกรกลุ่มสมาชิก แปลงใหญ่ข้าวอำเภอบ้าน แหลม	- จัดอบรม - จัดซื้อข้าวพันธุ์ ดี - จัดทำแปลง สาธิต					๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐					นางสาว อาลิษา ชาติเวช

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						ปี๒๕๖๖		ปี๒๕๖๗		ปี๒๕๖๘		ปี๒๕๖๙		ปี๒๕๗๐				
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.			
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๓. โครงการลด ความเสี่ยงจาก การระบาดของ ศัตรูพืช	- พัฒนาเกษตรกรผู้ร่วม โครงการให้มีความรู้เรื่องการ ควบคุมศัตรูพืชโดยวิธี ผสมผสาน และสามารถ เลือกใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชที่ เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ - ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับ พฤติกรรมการใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืช เน้นให้ เกษตรกรใช้สารเคมีอย่าง ถูกต้องและปลอดภัยสร้าง ความพร้อมเพื่อเตรียมการ รับมือปัญหาการระบาดของ ศัตรูพืชที่สำคัญ	เกษตรกร อำเภอบ้าน แหลม	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หมู่ ๖ ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัด เพชรบุรี ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลบางครก หมู่ ๑๒ ตำบลบางครก อำเภอบ้าน แหลม จังหวัดเพชรบุรี	- ประชาสัมพันธ์ - จัดอบรม - จัดทำแปลง สาธิต					๑ แห่ง	๑๐,๕๔๓							นางสาว ปณยาพร ปฐมรัตน์ หิรัญ
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการ พัฒนาเกษตรกร รุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	- เพื่อพัฒนาให้เกษตรกร สมาชิกมีศักยภาพทั้งทางด้าน การผลิต การแปรรูป และ การตลาด ในการประกอบ อาชีพด้านการเกษตร และให้ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มเป้าหมาย มีรายได้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งจะ พัฒนาให้มีคุณสมบัติ - เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ พัฒนาต่อยอดศักยภาพของ เกษตรกรในด้านการเกษตร อย่างครบวงจรทั้งด้านการผลิต สินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์	เกษตรกรรุ่น ใหม่อำเภอบ้าน แหลม	สำนักงานเกษตรอำเภอบ้าน แหลม	- ประชาสัมพันธ์ - จัดอบรม					๒๐ ราย	๒,๐๐๐							นางสาว อาลิสา ชาตเวช

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี๒๕๖๖		ปี๒๕๖๗		ปี๒๕๖๘		ปี๒๕๖๙		ปี๒๕๗๐			
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		
การแปรรูป ผลผลิตและ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลผลิตเกษตร	๑) เพื่อให้สินค้าเกษตรแปร รูปได้รับการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และบรรจุภัณฑ์ ให้ มีเอกลักษณ์ และตรงกับ ความต้องการของผู้บริโภค ๒) เพื่อให้ผู้บริโภคมีความ มั่นใจในคุณภาพของสินค้า เกษตรแปรรูปที่ผลิตโดยกลุ่ม แม่บ้านเกษตรกรหรือ วิสาหกิจชุมชน	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรและ กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน,กลุ่ม แปลงใหญ่ข้าว อำเภอบ้าน แหลม	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวอำเภอ บ้านแหลม	- ประชาสัมพันธ์ - จัดอบรม					๑ แห่ง	๒๖,๘๐๐						นางสาว ปุณยพร ปฐมรัตน์ หิรัญ

ภาคผนวก

โครงการ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากอำเภอบ้านแหลมมีการทำการเกษตรมายาวนานโดยไม่ได้มีการปรับปรุงบำรุงดินขาดความรู้ในการจัดการดินทำให้ได้ผลผลิตลดลง ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นในการอบรม เรื่องการจัดการดินการปรับปรุงดิน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดปัญหาในการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม

วัตถุประสงค์

1. ต้องการให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องปุ๋ยพืชสด
2. เพื่อลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖)

สถานที่ดำเนินการ

กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวอำเภอบ้านแหลม แปลงละ ๑ จุด

แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลา											
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
๑. ประชาสัมพันธ์										←→		
๒. ประชุมชี้แจง												←→
๓. จัดการอบรม	←→											
๔. จัดหาผู้จัดทำแปลงสาธิต			←→									
๕. จัดทำแปลงสาธิต					←→							
๖. ติดตามประเมินผล						←→						

วิธีการดำเนินงาน

- เชิญวิทยากรจากสถานีพัฒนาที่ดินให้ความรู้
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดการดิน
- จัดทำแปลงสาธิต แปลงละ ๑ ไร่ จำนวน ๖ แปลง ๆ ละ ๑ จุด

งบประมาณ

งบประมาณในการจัดอบรมเกษตรกรพร้อมอุปกรณ์ การจัดอบรม จำนวน ๘๐ ราย ๒ วัน เป็นเงิน ๒๐,๗๐๐.- บาท ดังรายละเอียด

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร ๘๐ ราย ๆ ละ ๗๕.- บาท จำนวน ๒ วัน
เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐.- บาท
 - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๘๐ ราย ๆ ละ ๒๐.- บาท จำนวน ๒ วัน
เป็นเงิน ๓,๒๐๐.- บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม ๘๐ ราย ๆ ละ ๕๐.- บาท
เป็นเงิน ๔,๐๐๐.- บาท
 - ค่าป้ายติดแปลง ขนาด ๘๐ x ๑๒๐ เซนติเมตร จำนวน ๑ ป้าย
เป็นเงิน ๑,๕๐๐.- บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๗๐๐.- บาท**

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรจะมีความรู้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรรู้จักการจัดการที่ดินให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ
๓. คุณภาพดินดีขึ้น
๔. ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

โครงการส่งเสริมการใช้ข้าวพันธุ์ดี

หลักการและเหตุผล

อำเภอบ้านแหลมมีพื้นที่ทำนาจำนวน ๘ ตำบล พื้นที่ทำนาประมาณ ๒๑,๓๘๘ ไร่ เกษตรกรส่วนมากใช้ข้าวพันธุ์ช้อยนาท ๑ ในการเพาะปลูก ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริม แต่เกษตรกรใช้มาเป็นเวลานาน ทำให้พันธุ์ข้าวมีสิ่งเจือปนและกลายพันธุ์ ผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ทำนามีข้าวพันธุ์ดีไว้ทำพันธุ์
๒. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต
๓. ลดปัญหาพันธุ์ข้าวปลอมปน

เป้าหมาย

กลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่อำเภอบ้านแหลมจำนวน ๖ แปลง และเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าร่วมแปลงใหญ่

พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวอำเภอบ้านแหลม แปลงละ ๑ จุด

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖)

แผนการดำเนินงาน

รายละเอียด	เดือน											
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
๑. ประชาสัมพันธ์										←→		
๒. ประชุมชี้แจง												←→
๓. จัดตั้งกลุ่ม	←→											
๔. จัดอบรม			←→									
๕. ติดตามงาน				←→								
๖. ประเมินผล					←→							

วิธีการดำเนินงาน

- เชิญวิทยากรจากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี
- จัดทำแปลงสาธิต จำนวน ๖ แปลง ๆ ละ ๑ จุด

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ แผนการใช้เงิน

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร ๕๐ ราย ๆ ละ ๘๐.- บาท จำนวน ๒ วัน
เป็นเงิน ๘,๐๐๐.- บาท
 - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๕๐ ราย ๆ ละ ๓๐.- บาท
เป็นเงิน ๓,๐๐๐.- บาท
 - ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัมๆ ละ ๒๐.- บาท
เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๑,๐๐๐.- บาท**

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรจะมีความรู้เรื่องการผลิตข้าวที่ถูกต้อง
๒. เกษตรกรจะมีพันธุ์ข้าวไว้ทำพันธุ์เต็มพื้นที่ในปีต่อไป
๓. ผลผลิตข้าวจะเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการ ลดความเสี่ยงจากการระบาดของศัตรูพืช

หลักการและเหตุผล

การระบาดของศัตรูพืชนั้นจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยหลายประการ ทั้งปัจจัยภายใน ได้แก่ ลักษณะปลูกพืชที่เป็นพื้นที่กว้างติดต่อกันนาน การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชปริมาณมากทำให้ศัตรูธรรมชาติตาย และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ศัตรูพืชขยายปริมาณเพิ่มมากขึ้นและเกิดการพัฒนาศัตรูพืชให้ต้านทานทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ทำให้ศัตรูพืชเกิดระบาดสร้างความเสียหายให้กับพืชผลทางการเกษตร ได้แก่ เปลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ไรแดงมันสำปะหลัง โรครากขาวยางพารา โรคราขาวอ้อย รวมถึงการลักลอบนำชิ้นส่วนของพืชเข้าประเทศมาโดยผิดกฎหมาย ทำให้มีศัตรูพืชต่างถิ่นเข้ามาระบาดในประเทศไทยดังที่ปรากฏให้เห็น ได้แก่ การระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู หนอนหัวดำ และแมลงดำหนามมะพร้าว เป็นต้น ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรสามารถรับมือกับภัยพิบัติด้านศัตรูพืชนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับการผลิตทางการเกษตร ทั้งเพื่อการบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออก ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงด้านมาตรฐานและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตอันใกล้ หากไม่มีมาตรการกักกันศัตรูพืชที่เข้มงวด จะเปิดโอกาสในการแพร่กระจายของศัตรูพืชได้กว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อการผลิตตลอดจนการส่งออกผลผลิตเกษตรของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วย โดยต้องส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืชในพื้นที่การเกษตรของตน พัฒนาระบบติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชให้ครอบคลุมพื้นที่ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชได้ทันก่อนที่จะเกิดการระบาดหรือสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตร และหากเกิดการระบาดของศัตรูพืชที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร ก็จำเป็นต้องมีมาตรการที่จะแก้ปัญหาหรือบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจการเกษตรในภาพรวมของประเทศ โดยต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชน และการใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (ไอพีเอ็ม) รวมถึงการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย และต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับไม่เฉพาะผู้ผลิตผู้ส่งออกเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อความเป็นครัวผู้ผลิตสินค้าเกษตรของโลก

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาเกษตรกรผู้ร่วมโครงการให้มีความรู้เรื่องการควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน และสามารถเลือกใช้วิธีจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เน้นให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย
3. สร้างความพร้อมเพื่อเตรียมการรับมือปัญหาการระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

เป้าหมาย

กลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖)

สถานที่ดำเนินการ

กลุ่มแม่และพ่อครัวตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลา											
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
๑. ประชาสัมพันธ์	↔											
๒. ประชุมชี้แจง		↔										
๓. จัดการอบรม			↔	↔								
๔. จัดหาผู้จัดทำแปลงสาธิต												
๕. จัดทำแปลงสาธิต			↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
๖. ติดตามประเมินผล						↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔

งบประมาณ

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร ๓๐ ราย ๆ ละ ๗๐.- บาท จำนวน ๑ วัน
เป็นเงิน ๒๑,๐๐๐.- บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๓๐ ราย ๆ ละ ๓๐.- บาท จำนวน ๒ มื้อ จำนวน ๑ วัน
เป็นเงิน ๑,๘๐๐.- บาท
- ค่าวิทยากรจำนวน ๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐.- บาท
- ค่าวัสดุสำหรับจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นเงิน ๕,๕๔๓.- บาท

ที่	รายการ	ราคา/หน่วย	จำนวน	รวมเป็นเงิน (บาท)
๑.	หัวเชื้อราเขียวไตรโคเดอร์ม่า ๒๐ กรัม	๑๕๐ บาท/ขวด	๑๐	๑,๕๐๐
๒.	ถุงร้อน ขนาด ๘ x ๑๒ นิ้ว	๑๐๐ บาท/กก.	๓	๓๐๐
๓.	ยางวง (บรรจุแพ็คละ ๐.๕ กก.)	๒๐๐ บาท/กก.	๑/๒	๑๐๐
๔.	แอลกอฮอล์ ๗๐%	๖๐ บาท/ขวด	๒	๑๒๐
๕.	เชือกปีทีบรรจุขวด (ขนาด ๕๐๐ ซีซี/ขวด)	๔๐๐ บาท/ขวด	๒	๘๐๐
๖.	น้ำตาลทราย(บรรจุถุงละ ๑ กิโลกรัม)	๒๘ บาท/กก.	๒	๕๖
๗.	นมข้นหวาน (ขนาด ๓๘๐ กรัม/กระป๋อง)	๒๘ บาท/กระป๋อง	๔	๑๑๒
๘.	สะเดาบด(บรรจุถุงละ ๕ กก.)	๑๒๐ บาท/กก.	๕	๖๐๐
๙.	เหล้าขาว (ขนาด ๖๒๕ ซีซี/ขวด)	๘๐ บาท/ขวด	๖	๔๘๐
๑๐.	น้ำส้มสายชู (ขนาด ๗๐๐ ซีซี/ขวด)	๒๕ บาท/ขวด	๑	๒๕
๑๑.	ถังพลาสติกขนาด ๑๒๐ ลิตร พร้อมฝาปิด	๕๐๐ บาท/ถัง	๒	๑,๐๐๐
๑๒.	ปั๊มออกซิเจน	๓๕๐ บาท/เครื่อง	๑	๓๕๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น				๕,๕๔๓

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๔๓ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต

เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการควบคุมศัตรูพืช และการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

ผลลัพธ์

เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง

โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เป็นเพื่อนคู่คิด เพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่ไทย มีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ ลักษณะการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคล มีการให้ความสำคัญในการใช้องค์ความรู้ และข้อมูลในการ ตัดสินใจ มีการนำเทคโนโลยีภูมิปัญญา และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้หรือพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร โดย ตระหนักถึงคุณภาพและปริมาณความต้องการของตลาด รวมถึงความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและ สิ่งแวดล้อม และดำเนินการพัฒนาเกษตรกรมาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านจิ่งเล็งเห็นถึงความสำคัญของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ที่จะให้ เกษตรกรสมาชิกเกิดความเข้มแข็งมีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้จะมีความรู้ด้านการเกษตรและด้านการ บริหารการจัดการเพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ควรจะมีความรู้ใน ด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสม ได้แก่ ความรู้ในเรื่องการเกษตรที่ตนทำอยู่ มีข้อมูลที่จะใช้ในการประกอบการ ตัดสินใจในการผลิตและการตลาด รวมทั้งมีความตระหนักถึงคุณภาพของสินค้าเกษตรที่ตนผลิตและ ความปลอดภัยต่อผู้บริโภคที่จะซื้อสินค้าของตน มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ และท้ายสุดมีความภูมิใจในอาชีพเกษตรของตน สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ไปยังเกษตรกร สมาชิกรายอื่นได้

โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) มีหลักการในการพัฒนาเกษตรกรอย่าง รอบด้าน ให้เกษตรกรรุ่นใหม่ไทยพึ่งพาตนเองและเป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรรายอื่นต่อไป เพื่อการพัฒนาภาค การเกษตรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรสมาชิกมีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ในการ ประกอบอาชีพด้านการเกษตร และให้เกษตรกรสมาชิกกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาให้มี คุณสมบัติ
2. เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์พัฒนาต่อยอดศักยภาพของเกษตรกรในด้านการเกษตรอย่างครบ วงจรทั้งด้านการผลิตสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์

เป้าหมาย

เกษตรกรรุ่นใหม่อำเภอบ้านแหลมอายุ ๑๗-๔๕ ปี จำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

พื้นที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม

แผนดำเนินการ

การดำเนินงาน	เดือน				หมายเหตุ
	ตค.-พ.ย ๖๕	ธ.ค ๖๕	ม.ค ๖๖	ก.พ ๖๖	
<u>กิจกรรมที่ ๑</u> - รับสมัคร/ตรวจวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลพื้นฐาน/สำรวจความต้องการความรู้ - จัดการอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี	←→				
<u>กิจกรรมที่ ๒</u> - จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมาชิก เป้าหมายเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ		←→			
<u>กิจกรรมที่ ๓</u> - ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามการขยายผลจากเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรกรรายอื่น ๆ			←→	→	

งบประมาณ

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร ๒๐ ราย ๆ ละ ๗๐.- บาท จำนวน ๑ วัน
เป็นเงิน ๑,๔๐๐.- บาท
 - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๐ ราย ๆ ละ ๓๐.- บาท จำนวน ๒ มื้อ จำนวน ๑ วัน
เป็นเงิน ๖๐๐.- บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๐๐๐.- บาท**

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สมาชิกบริหารจัดการ/แก้ปัญหา/พัฒนาอาชีพตนเองได้
๒. สมาชิกสามารถให้คำแนะนำ/ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรรายอื่น ๆ ได้
๓. แปลง/ฟาร์มของสมาชิกกลุ่มเป้าหมาย เป็นแหล่งเรียนรู้ให้สมาชิก/เกษตรกรรายอื่น ๆ
๔. สมาชิกได้รับการยกระดับเป็น Smart Farmer และ Smart Farmer ต้นแบบ
๕. เกิดเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)
๖. เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เป็นผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิกรายอื่น ๆ ได้

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตเกษตร

หลักการและเหตุผล

นอกจากคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคใช้ตัดสินใจในการยอมรับและบริโภคสินค้าองค์ประกอบสำคัญที่มีผลกระทบต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ ได้แก่ วัตถุดิบ กระบวนการแปรรูป อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการแปรรูป ผู้ปฏิบัติงาน การบริหารจัดการเงินทุนที่ใช้ในการประกอบการ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้คงที่ก่อนถึงมือผู้บริโภค ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มผู้ผลิตทั้งที่เป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ตลอดจนวิสาหกิจชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและสามารถบริหารจัดการการแปรรูปผลผลิตเกษตร เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตเกษตร เพื่อยกระดับสินค้าชุมชนให้สามารถเข้าสู่ตลาด และการแข่งขันได้

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และบรรจุภัณฑ์ ให้มีเอกลักษณ์และตรงกับความต้องการของผู้บริโภค
- ๒) เพื่อให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าเกษตรแปรรูปที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

แผนการดำเนินการ

การดำเนินงาน	เดือน				หมายเหตุ
	ม.ค ๖๖	ก.พ ๖๖	มี.ค ๖๖	เม.ย ๖๖	
๑. จัดทำแผนการฝึกอบรม	←→				
๒. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย		←→			
๓. ดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรตามแผน			←→		
๔. ติดตามผลการฝึกอบรม				←→	

งบประมาณ

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร ๓๐ ราย ๆ ละ ๗๐.- บาท จำนวน ๑ วัน
เป็นเงิน ๒๑,๐๐๐.- บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๓๐ ราย ๆ ละ ๓๐.- บาท จำนวน ๒ มื้อ จำนวน ๑ วัน
เป็นเงิน ๑,๘๐๐.- บาท
- ค่าวิทยากรจำนวน ๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖,๘๐๐.- บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้รับความรู้จากการฝึกอบรม
๒. บรรรภัณฑ์ได้รับการพัฒนาให้สวยงาม ถูกต้องเหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในคุณภาพของสินค้าที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน